JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS-, EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Zaturdag, 11 Februarij. N°. 12.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WIJNMALEN & Co., te *Cheribon* bij BLOK & RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Soerakarta* bij VELTMAN & Co.; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* ...... f 12,50.
» » *Java* ...... » 15,—
» » *Buitenbezittingen* ...... » 17,50.
» » *Nederland* ...... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Advertentiën.

Getrouwd.

J. H. KLOESMAN
met
A. C. KERKHOFF.

PENJABOENGAN den 18 December 1859. (393)

Getrouwd:

D. SMITS
met
M. W. STOCKHAUSEN.

PASOEROEAN, 25 *Januarij* 1860. (396)

Getrouwd:

E. B. CARON
met
H. E. WOLFF.

SAMARANG, 28 *Januarij* 1860. (395)

Gehuwd:

M. ZACHARIAS.
met
M. L. AKKERMAN.

Tjilatjap, den 1sten Februarij 1860.
Algemeene kennisgave. (454.)

Getrouwd:

R. R. NAUTA.
met
M. L. DE CHAUVIGNY DE BLOT.

BATAVIA, 8 Februarij 1860. (428)

Op den 17 December 1859, overleed te Macasser, in den ouderdom van 29 jaren, ***Elisabeth, Stephanie Hoefer***, geliefde echtgenoot van

(408) J. H. FUCHTER.

Heden overleed tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en kleinkinderen, vrouwe ***Sara Emilia van Hoboken van Cortgene***, geb. ***van Vollenhoven***, in den ouderdom van 46 jaren.

J. VAN HOBOKEN VAN CORTGENE.

ROTTERDAM, 23 *December* 1859.
Eenige kennisgeving. (392)

Op den 29sten Januarij jl. overleed te Batavia, in den ouderdom van bijna 16 jaren, onze geliefde zoon *Petrus, Johannes, Marie.*

J. C. HEIJNING. m., d.,
J. HEIJNING.
Swerver.

PRIJANGAN (Japara), 2 Februarij 1860. (419)

Vendutie

Op Maandag den 13 Februarij 1860,
voor het Commissiehuis van
VAN RIET & TER GOUW,
in de *Kalverstraat*,
à 4 pCt. **Vendusalaris,**
van
DIVERSE MANUFACTUREN,
PROVISIEN EN DRANKEN,
een factuur Borduurwerken,
waaronder begonnen en afgewerkte kussens,
Orgelkers, Voetbanken, Sammet- kleedjes, Stoeltjes, Tafels en Tabouretten, enz. bijtklei-
ne partijen zal worden verkocht. (370)

Op de 4 pCt. VENDUTIE van Maandag 13 dezer zullen worden verkocht:

SPIEGELS en SCHILDERIJEN,

KAMFERHOUTEN KLEEDKOFFERS,

VOETKUSSENS,

Dames Laarsjes en Schoenen, Heeren Necessaires, Engelsche Aanzetriemen, Parapluien, Amerikaansche Klokken, Speelgoed en Glaswerk, 50 vaatjes Puike Boter, Fransche Kinderwagentjes, Fransche Heeren Hemden, Pannier Hoeden.

benevens:

Een kist LEVENDE wandelende bladen met eijeren.

(407) VAN RIET & TER GOUW.

Op de Vendutie

van Maandag, den 13 dezer bij
VAN RIET EN TER GOUW
zal nog worden verkocht:
20 KISTEN BISCUITS.
1 KIST MADAPOLLAMS.
30 Vaten Koolteer.
en
DIVERSE IJZERWAREN. (434)

OP DE VENDUTIE

van Maandag 13 dezer,
voor het Commissiehuis van
VAN RIET EN TER GOUW,
zal nog worden verkocht:
200 riem Propatria Papier,
9 kisten SCHRIJF-, COPIEER- en STEMPEL-INKT en
1 kist INKTKOKERS à godet mobile, nieuwste vinding,
eene partij Leijen.
(406)

VENDUTIE

op Dingsdag den 14 Februarij 1860,
à 2 pCt. Vendusalaris,
voor een der PAKHUIZEN van de heeren **B. KOPERSMIT & Co.**, aan de Groote Rivier door
Gebrs. ROSELIJE & Co.,
voor Rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, en zonder reserve.

NHM 746 balen Java Koffij.
DVK 434 krandjangs Suiker, en
V 631 bossen Rotting, weg. 32.89 picols.

beschadigd gelost uit het met zeeschade alhier uit zee teruggekeerde Nederlandsch-Indische schip *Generaal Michiels*, gevoerd door kapt. D. de Wilde.

De verkoop der
KOFFIJ, SUIKER en ROTTING
geschiedt in *Consumptie*, en niet zooals vroeger vermeld in *Entrepôt*.

De ontvangst en afhaling moet plaats hebben binnen vijf dagen na den verkoop, op verbeurte eene boete van ***vijf ten honderd*** onverminderd de Pakhuishuur.

Overpakking in de Lokalen alwaar bovenstaande Goederen zijn opgeslagen zal niet worden toegestaan.

Daags te voren te bezigtigen. (424)

VENDUTIE

Op Maandag, den 13 Februarij 1860,
ten huize van den HoogEdel geboren Heer
Jhr. J. C. Reijnst, *aan het Molenvliet,*
door
Gebrs. Roselje & Co.,
van een solide en zeer netten Inboedel bestaande uit:
divers MEUBILAIR,
zoo van Mahonij als andere Houtsoorten, waaronder,
AMEUBLEMENTEN,

Kasten, Tafels, diverse Canapés, Velteuses, Consoles, Speeltafels, Ledekanten, Bureau, Etagères, Spiegels, Lampen, Schilderijen, Pendules, Klokken, eene goede geconserveerde **PIANINO,** van Erard van $6^1/_2$ Octaaf. Een zeer fraai Porcelein Eetservies, Pleet Cristal-en Glaswerk. — divers Hollandsch Zilverwerk, waarbij twee zeer keurig bewerkte groote Bladen.

Wijders:

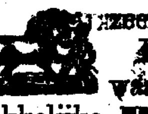

zeer goed loopende **Paarden,**
Europeesche **Rijtuigen,**
waaronder een solide en zeer gemakkelijke **Reiswagen, Wagentuigen,** Stellingen, Martevanen, eene zeer fraaije Collectie **Bloemen** in potten, enz.

Op Zondag te bezigtigen. (400)

Op de Vendutie

van Maandag den 13 Februarij, ten huize van den Hoog Edelgestr. Heer **J. C. Reijnst,**
zal ook worden verkocht:
EEN OLIEPERS,
70 STUKS KUST STEENEN
en eenige
zeer fraaije stukken Yzerhout.
(440)

VENDUTIE

Woensdag 15 Februarij 1860,
à 4 pCt. Vendusalaris,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN & MORGAN & C°.
van
Diverse Lijnwaden,
Shirtings, Sarongs, Chitzen, Provisien,
50 Kisten Engelsch Bier,
voorts nog:
7 Huizen van steen met pannen gedekt,
staande op den Bazaar *Tana-Abang*, waarvan nadere informatiën zijn te bekomen. (415)

OP DE VENDUTIE

van Woensdag 15 Februarij,
zullen almede worden verkocht:
circa 400 picols Zweedsch-IJzer.

HvL en C 2634. 2636. 2639. 3 kisten Batik Sarongs
» 2652 [illegible] 2 dito geweven
» 2658/59. 2662. 2667/68. 6 dito Gingans

allen door zeewater beschadigd aangebragt met het Ned. schip ***Abel Tasman.***

(430) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Woensdag, den 15 Februarij 1860,
ten huize van den dirigerend officier van gezondheid der 2de kl., de WelEd.Gestr. Heer

M. T. REICHE,

te Weltevreden, naast de R. K. Kerk, door

GEBRS. ROSELJE & Co.,

van een zoo goed als nieuwen

INBOEDEL,

bestaande:

uit een zeer sierlijk en solide bewerkt AMEUBLEMENT van MASSIEF MAHONIJHOUT en bekleed met Velour d'Utrecht, een AMEUBLEMENT voor BOUDOIR, twee zeer sierlijk bewerkte Hoekétagères, diverse Kasten, Canapés, Consoles, Tafels, diverse Stoelen, Speeltafels, Buffet, een en ander meestal van Mahonijhout.

Voorts:

Lampen, Spiegels, Schilderijen, Pendules, Marmeren Vazen, Porcelein-, Pleet-, Kristal- en Glaswerk, 2 opgemaakte tijgervellen, een Medicijnkist, etc.

Wijders:

4 spannen goedloopende Wagenpaarden, waaronder **een span Battaks,**

een Vis-à-Vis, een Mylord, een Palanquin, Tuigen, Bloemen in potten, enz.

Op Zondag te bezigtigen. (410)

VENDUTIE

op Donderdag den 16 Februarij 1860,
ten huize van den WelEdG. Heer

C. MEIJER

Luitenant Kolonel der Infanterie,
op Weltevreden, door

GEBROEDERS VEIT,

van een' netten en goed onderhouden inboedel, als:

Kasten, Tafels, Stoelen,

Canapés, Ledikanten, Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Een niet veel gebruikte

MYLORD,

Een Span *Schimmel* en Een Span *Rotti*

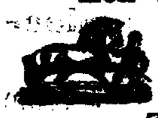

PAARDEN,

Zwarte, **TUIG**, etc., etc. (435)

VENDUTIE

op Donderdag, den 16 Februarij 1860,
voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

à 4 pCt. Vendusalaris,
van:

Beschadigde Lijnwaden,
puike India

PALE ALE EN PORTER

in kleine kavelingen.

20 kisten St. Julien Medoc,
merk ***Baour & Co.***, enz. enz.

(460)

VENDUTIE

op Vrijdag den 17 October 1860,
voor een Woonhuis in
Gang Zecha, Passar Baroe,
door

GEBROEDERS VEIT.

Van een goed onderhouden inboedel, als:

DIVERSE MEUBELEN,
Een Vis-à-Vis Wagen,

een Span goedloopende

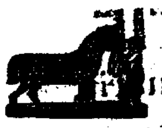

PAARDEN,

etc., etc.

Zoomede eenige

BOEKWERKEN,

waaronder de werken van ***Jacob Cats*** geïllustreerd, oorspronkelijke uitgave van 1624, compleet, les oeuvres de Lamartine, illustrées, les oeuvres du Comte Ségur, Mémoires d'Outre Tombe van Chateaubriand, enz., enz.

(436)

VERKOOP
van
SCHILDERIJEN,

op hunne Vendutie van Donderdag, den 16den Februarij 1860,

zullen de ondergeteekenden ***zonder reserve*** verkoopen: eene factuur

fraaije GRAVURES in vergulde LIJSTEN,

zoomede:

76 Schilderijen in Olieverf.

(461) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 17 Februarij 1860,
à 4 pCt. Vendusalaris,
voor het Commissiehuis van

GEBRS. ROSELJE & Co.,
van pas aangebragte

PUIKE BOTER,

DIVERSE PROVISIEN EN DRANKEN,
AARDE- EN GLASWERK,

Kaarten met fijne Pennemessen en Scharen, Tafelserviesen, divers Wit Katoen voor huisselijk gebruik, Spreijen, eenige nieuwe perfect loopende ***gouden*** en ***zilveren Horologien,*** fijn zwart ***Laken,***

DIVERSE LIJNWADEN.

En voor rekening van belanghebbende zonder reserve.

6 BALEN LAKEN

en:

10	vaatjes	$5^1/_4$	dm.	Taaije Zoomnagels
15	„	$4^1/_4$	„	do.
50	„	4	„	do. zonder
15	„	3	„	do.
10	„	2	„	do.

de inhoud van ieder vaatje is circa 200 Amst. pond. (442)

VERKOOP VAN EEN HUIS.

Op de **Vendutie** van Vrijdag den 17 Februarij aanstaande voor het Commissiehuis van **Gebrs. Roselje & Co.**, zal precies ten **Elf uur** worden verkocht.

Een **Huis** en **Erf** behoorende aan den boedel van wijlen den Heer **R. W. J. P. Wijnmalen** en thans gehuurd en bewoond door den Heer Mr. J. van Gennep, gelegen aan den Hoek van het Koningsplein en den weg naar Parapattan bij de verponding aangeslagen voor ***f 24,000.***— onder No. 102. blok M deel 3.

De huur van gemeld Huis eindigt met ultimo Maart dezes Jaars.

Nadere informatien te bekomen bij den Heer W. J. van den Broek en

(443) *Gebrs. ROSELJE & Co.*

OP DE VENDUTIE

van VRIJDAG den 17 Februarij,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,

zal mede voor Rekening van belanghebbenden zonder reserve worden verkocht:

een factuur fraai fransch Pleetwerk.

100 kistjes Old Champagne Cognac.

16		à 1	doz.	Champagne.
15	„	„ 1	„	Chambertin.
12	„	„ 1	„	Bourgogne.
3	„	„ 1	„	Muscaat.
8	„	„ 1	„	Witte Wijn.
12	„	„ 1	„	Hout Sauterne.
30	„	„ 1	„	Jamaica Rum,

bij kleine kavelingen.

Liefhebbers van een lekkere Grog of fijne flesch, worden op deze veiling attent gemaakt, daar zij zich thans voor weinig Geld iets goeds kunnen aanschaffen. (441)

VENDUTIE

op Maandag den 20 Februarij 1860
wegens vertrek:
ten huize van den HoogEdelGestr. Heer Mr. J. R. COUPERUS, op het Koningsplein (Westzijde) door

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van een netten en wel onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit:

divers **Meubilair**, zoo van **Mahonij-** als andere **Houtsoorten**, als: **Ameublementen**, CONSOLES en TAFELS met marmeren bladen, SPEELTAFELS, diverse KASTEN, Een dames BUREAU, Psyché, fraaije WASCHTAFELS, TOILET, Secretaire, Etagères, LEDIKANTEN, Een voor dit klimaat vervaardigde PIANO, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, LAMPEN, PORCELEIN-, KRISTAL-, PLEET-, GLAS- en AARDEWERK, etc.

Wijders:

Een Engelsche Mylord,
Een dito Coupé,
een Palanquin,

goed loopende **Paarden,** Een perfect gedresseerd **Rijpaard** voor de Schutterij, kinder **Rijpaarden, Tuigen, Zadels,** etc.

Op Zondag den 19 te bezigtigen. (444)

VENDUTIE

op Dingsdag den 21 Februarij 1860
wegens vertrek ten huize van den Luitenant Kolonel der artillerie

A. NETSCHER,

te ***Weltevreden,*** op den weg naar het Militair Hospitaal, door

Gebrs. Roselje en Co.,

van een netten en wel geconserveerden

INBOEDEL,

bestaande uit:

een **AMEUBLEMENT** bekleed met Velour d' Utrecht, Consoles met marmeren bladen, diverse Tafels, Knapen, Stoelen, Kasten, Ledikanten, Buffet, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Porceleine Eetservies en, Glas-, Pleet- en Aardewerk, een zilveren Olyen Azijn- en Zuurstel, Lepels- en Vorken, Cigaardragers, etc.,

wijders:

EEN GOEDE PALANQUIN,

een zoo goed als nieuwe

MYLORD,

EEN MAKASSAARSCH RIJPAARD,

hoog 4 vt., 3 dm., goed gedresseerd.

Een span Makassaarsche Wagenpaarden,
„ „ Wagenpaard,

allen zeer willig en goed afgerigt.

voorts:

Tuigen, Zadel (compleet), Stellingen, Martevanen,

eene fraai collectie

BLOEMEN,

in potten, etc.

Op Zondag den 19 te bezigtigen. (446)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Dingsdag, den 28 Februarij 1860
zal door de ondergeteekenden publiek
worden verkocht,

Het Gekoperde en Kopervaste
Nederlandsche Barkschip

JAVA,

groot 335 lasten Laadvermogen,
Kapitein **STIKKER VAN DALEN,**

met deszelfs geheelen **Inventaris,** waarvan inzage kan genomen worden bij de Heeren B. KOPERSMIT & Co. en bij de ondergeteekenden

(425) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

op Woensdag, den 22 Februarij 1860, ten huize van Vrouwe *A. P. W. Trendorff*, [illegible] Generaal Majoor *W. Schenk*, op het Koningsplein (westzijde) door

Gebrs. ROSELJE & Co.,

van divers

MAHONIJHOUT MEUBILAIR,

als: AMEUBLEMENT, fraaije Kasten, Consoles met marmeren bladen, diverse Tafels, Ledikanten, groote sierlijke Spiegels, Schilderijen, Lampen, een zeer fraai en groot porcelein Tafelservies met gouden rand, Cristal- en Glaswerk, groote keur Hollandsch Zilverwerk, waaronder [illegible] melding verdiend:

Een modern groot Theeblad met gewerkte handvatten en randen, wegende ruim 158 reaal.

Een Watervaas (Bouilloir) met Komfoor voor veorloop.

Een Theepot, Suikervaas en Melkkan en 3 dez. Theelepels.

Diverse dozijnen Lepels en Vorken, etc.

Wijders:

EEN STAATSIE KOETS,

PAARDEN,

[illegible] circa 27 Koebeesten,

waaronder melkgevende,

en ten 11 ure:

Het Huis, Bijgebouwen en Erf.

Op Zondag, den 19den te bezigtigen.

Informatiën zijn te bekomen bij den Heer W. E. SCHENK en bij

(445) GEBRS. ROSELJE & Co.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op een nader te bepalen dag, zal te **Soerabaija** worden verkocht:

Het **Ned. Ind. Brikschip**

„HENRIETTE";

gebouwd in 1857 ladende plus minus **4500** picols (**123** gemeten Lasten) nieuw gekoperd in December ll. met 30 en 28 once metaal, kopervast en voorzien van een volledigen **Inventaris**.

Nadere informatiën bij

de Agenten

(389) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Onder nadere geedkeuring van het Gouvernement, zal op Woensdag, den laatsten Februarij aanstaande, voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE & Co.

te Batavia, op publieke Vendutie worden verkocht:

het Suiker Etablissement

PARAKANTROES,

met het daarbij behoorende Gouvernements kontrakt van huur en verhuur van ruim Duizend Bouws Woeste gronden, met de zich daarop bevindende gebouwen, machinerien, Inventaris en den aan- kleve van dien, staande en gelegen in de Assistent-Residentie Krawang.

Zijnde de voorwaarden van verkoop ter lezing gedeponeerd op het genoemd Etablissement, en ten kantore van:

[illegible] L. SAPORTAS & Co. te *Cheribon*.
B. KOPERSMIT en Co. te *Samarang*
SCHIMMELPENNINCK en Co. te [illegible]

[illegible] Likwidateurs der firmaas de Weerdt. [illegible] Co. te *Batavia* en RUYL CRAMER en [illegible]

W. RUEB.
D. BAUDUIN.
(455) W. J. VAN DEN BROEK.

VERSCHE DJAGONG,

voor [illegible] voeder,

(449) [illegible] MORGAN EN Co.

Ontvangen:

Eene factuur Fraaije

SPIEGELS

van 111×75 tot 172×110 Ned. duim.

(462) JOHN PRYCE EN Co.

Théâtre Français de Batavia.

Avec la permission de M. le Resident.

LUNDI, 13 Février 1860.

1e. representation du 4me mois de l'abonnement.

LUCIE DE LAMMERMOOR.

Le Directeur Gérant,

(452) VAN KINSBERGEN.

EN VENTE

chez le soussigné, les articles suivants, reçus dernièrement de Paris.

GLACES.

2 Glaces encadrement riche Louis XV, avec supports et Couronnements. de 171 × 108.
2 do. do. do. Torsade, do. do. de 162 × 105.
4 do. do. do. Grand Ruban, do. do. de 156 × 102.
4 do. do. Louis XIV, do. do. de 150 × 99.
4 do. do. do. Louis XIV, coins ronds do. de 132 × 87.
4 do. do. do. coins ronds do. de 114 × 81.
6 do. do. do. coins ronds do. de 105 × 70.
6 do. do. do. coins ronds do. de 81 × 63.
4 do. Médaillons encadrement riche de 84 × 66.

GRAVURES.

4 Grands Tableaux encadrement riche avec *supports* représentant:

Rubens peignant la femme au châpeau de paille.
Van Dijck quitte Rubens.
Raphaël faisant le portrait de la princesse d'Arragon.
Paul Veronèse reçoit la visite du Doge.

4 Grands Tableaux encadrement riche avec supports.
L'Age d'Or.
Le Paradis de Mahomet.
Rêve de Bonheur.
Saltarella.
4 do. do.
Primavera.
Florinde.
Decameron.
Dolce far niente.
4 do. do.
Antoine & Cléopâtre.
Esther & Assaérus.
Bûcher de Sardanapale.
Destruction de Pompéi.

2 do. do.
Calypso & Télémaque.
Télémaque & Eucharis.
4 do. do.
Wagram.
Napoléon passant les Alpes.
Somo Sierra.
Funerailles de Marceau.
4 do. do.
Florence au XVème Siècle.
Scène Venitienne.
Paul Veronésia Venise.
Raphaël présenté à Léonard de Vinci, etc.
et diverses ***gravures*** dont le détail serait trop long.

(421) A. BEDIER.

W. J. OLLAND,

Horologie maker op Rijswijk

Heeft ontvangen:

Fraaije Pendules en Oeils de Boeuf.

Friesche staande Klokken.

Een prachtig kunstig bewerkte

ASTRONOMISCHE KLOK.

Gouden en Zilveren

Heeren en Dames Horologien.

Alle ***uurwerken*** worden door den ondergeteekende geregulerd afgeleverd en voor de ***soliditeit*** gegarandeerd.

(447) W. J. OLLAND,

Pas Ontvangen:

LANS BIER,

bij

(394) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen van Londen:

Een Factuur bijzonder *Fraaije en deugdzame*

ZADELS,

waaronder geschikte **BERGZADELS.**

(462) JOHN PRYCE EN Co.

De ondergeteekende, Vendu Meester te *Padang* westkust van Sumatra, maakt bij deze bekend dat zijn

MAGAZIJN

voortdurend is voorzien van Meubelen.

(431) A. H. J. DIEMONT.

Ontvangen:

BRISTOL WASCH ZEEP,

onvermengde ***Amsterdamsche***

TARWEBLOM

in blikken van 30 pond.

(422) A. BEDIER.

TOKO RIJSWIJK.

Per laatste Mail ontvangen:

een prachtig factuur

Goudwerken en Bijouteriën,

bestaande in:

Parures en demi Parures, Armbanden, Oorringen en Knoppen,

BROCHES,!

Manchetten Knoopjes, Horologie Sleutels en Kettingen,

CORALEN BAYADÈRES en ARMBANDEN, GOUDEN en ZILVEREN PEN- en POTLOODHOUDERS,

en vele andere artikelen te breedvoerig om te detailleren.

(399) J. C. SAIJERS.

Bij **A. PONS**, *Sluisbrug*

Ontvangen:

GOUDEN DAMES HORLOGIEN

met brillanten omzet,

HEEREN EN DAMES HOROLOGIE KETTINGEN,

GOUDEN CACHET RINGEN, ZILVEREN en GOUDEN VINGERHOEDEN, BRACELETTEN en PARURES met BLOEDKORAAL, enz.

BATAVIA, 8 Februarij 1860. (405)

FONDSEN,

tegen voldoende zekerheid

te bekomen bij

(397) REIJNST & VINJU.

LEES HIER!

Aan een repatriëerend Geneeskundige wordt op voordeelige voorwaarde Passage naar ***Nederland*** aangeboden.

Adres *franco* onder Letter X bij den uitgever van dit ***Blad.*** (413)

WORDT GEVRAAGD

eene **GOUVERNANTE** voor de opleiding van vijf jonge kinderen bij eene familie in de binnenlanden.

Inlichtingen te bekomen bij de boekhandelaren H. M. VAN DORP te *Batavia*, en G. C. T. VAN DORP te Samarang. (453)

Een gehuwd persoon, sinds kort uit Nederland hier aangekomen, aldaar gedurende ruim veertien jaren den handel in **Tabak** en andere artikelen uitgeoefend hebbende, zoekt eene plaatsing bij eene ***Tabaksonderneming*** of wel *eene andere betrekking* van Administratieven aard.

Brieven franco onder lett. D. bij den boekhandelaar H. M. van Dorp te Batavia (391)

WORDT GEVRAAGD:

Bij eene familie, wonende in een der gezondste streken van Java, iemand bekwaam tot het geven van onderwijs aan **een jongen**, in de Nederduitsche taal, in het rekenen en wat verder tot het lagere onderwijs behoort.

Benevens Kost, Inwoning en bewassching wordt een som van Vijftig Gulden 's maands aangeboden.

Hierop reflecterende adressere men zich franco, onder L. T. aan den Heer *H. M. van Dorp*. (398)

Gevraagd:

TE KOOP OF **TE HUUR**

EEN GOED LOGEABEL HUIS.

Adres

(416) H. M. VAN DORP.

EEN HUIS, TE HUUR

met primo Maart te aanvaarden.

Adres:

(451) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

Te Huur

Drie ruime doorloopende

APPARTEMENTEN

in een geheel vrij bijgebouw, ***gemeubileerd*** of ***ongemeubileerd***.

de wed. C. J. BODEMAN,

(423) *Koningsplein.*

Maatschappij van Toonkunst.

De Directie noodigt de Heeren Leden uit tot het bijwonen eener Algemeene Vergadering, op Woensdag den 15 dezer, des avonds ten 8 ure, in een der Lokalen van de Societeit de Harmonie.

Punten ter behandeling:

a. Aftreding van de tegenwoordige, en

b. Verkiezing van eene nieuwe Directie.

Namens de Directie der Maatschappij voornoemd,

G. VRIESENDORP,

(439) Secretaris.

BATAVIAASCH TOONEEL.

ALGEMEENE VERGADERING

VAN

ACTIONARISSEN,

in het Locaal van den SCHOUWBURG,

Donderdag 16 Februarij, des voormiddags ten 9 ure,

ten einde te beslissen omtrent den duur van het loopende Abonnementsjaar en in overweging te nemen voorstellen van den Heer ***van Kinsbergen***, omtrent eene volgende exploitatie.

In aanmerking nemende het publiek belang bij deze Vergadering, heeft, vleit de Directie zich met eene talrijke opkomst der Actionarissen.

De Directie van het Bataviaasch Tooneel:

J. M. TIEDEMAN,

President.

W. J. VAN DEN BROEK,

(427) *Secretaris.*

PAUL VAN VLISSINGEN

en

DUDOK VAN HEEL

Van Vlissingen van Heel & Derosne Cail & Co. te Amsterdam.

Binnen kort komen in de fabriek van voornoemde firma ter verzending naar Indië gereed:

1°. Eene volledige Installatie met kookpan 7 voet 6 duim en 2 Stoomketels voor het koken van suiker in het luchtledige.

2°. Een Stoomsuikermolen met Cilijnders van 24 3/8 maal 51 duim.

3°. Een stel van 8 centrifuges met stoommachine en overbrengende beweging.

4°. Een id. van 4 centrifuges met stoommachine enz.

5°. Vier ijzeren Crushmolens.

6°. Gegoten ijzeren suikerpannen, enz., enz., welk een en ander tegen Augustus alhier verwacht wordt.

Thans zijn dadelijk hier te bekomen:

Een stel van vier Centrifuges met stoommachine en toebehooren,

Twee volledige arak toestellen.

Bestellingen kunnen ook gedaan worden bij de Heeren

B. J. VAN ECK & Co. . . . te *Soerabaija*

VAN DEN BROEK & VEECKENS, te *Samarang.*

SAPORTAS & Co. . . . . . te *Cheribon*

E. J. EVERTS, fabriek **Adiwerna** te *Tagal.*

(438) DÜMMLER EN Co.

Door H. M. VAN DORP, te Batavia is uitgegeven:

D. C. de Bruin. Handleiding tot practische oefening in de

ZINSONTLEDING,

naar het werk van den Hoogleeraar **T. Roorda**, over de deelen der Rede en de Rede-ontleding.

Voor de scholen in Nederlandsch-Indië bewerkt.

(404) **Prijs f —50.**

Ontvangen:

SYPHOÏDES,

Adrien Maurin, en *Paris.*

Deze beroemde Inkt is per fleschje à f 0,50.

verkrijgbaar bij H. M. VAN DORP.

(380)

Genezing te Calcutta, van de Jicht door middel van de

HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

Uittreksel van een brief aan Professor Holloway geschreven door den Heer ... gen van Babo v. Bussumbee Law, hoofdkommies bij de policie te Calcutta.

Van Professor Holloway, 242 strand London.

Sir! Sedert verscheidene jaren geregeld lijdende aan jicht of rhumatische pijnen, en alles beproefd hebbende zonder eenige beterschap te bespeuren, ben ik ten laatste tot het gebruik van uwe zalf en pillen gekomen. Ik ben thans zoo gelukkig u met een dankbaar hart te kunnen melden dat ik al spoedig eene groote verligting ondervond, en met het gebruid der medicijnen voortgaan den laatste winter vrij wel was en nu nog steeds in het bezit eener goede gezondheid ben.

Mijnen oprechten dank bied ik u daarvoor bij deze aan; ik gevoel mij niet erkentelijk genoeg te kunnen zijn, voor het voorregt dat ik geniet ten gevolge van het gebruik uwer niet genoeg te waarderen zalf en pillen, en zal alles doen om u bij mijne vrienden aan te bevelen. (429)

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à f 1. — 3. — 5. —

Potjes zalf à f 1. — f 3. — f 5. —

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Bruijn & Co.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok.
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co.

Met de ***Eerste Landmail van Maart***, bestaat bij ons gunstige gelegenheid tot expeditie van eenige Exemplaren van

HET BATAVIASCH ALBUM

naar Nederland. Wie hiervan gebruik wenscht te maken tot toezending van **Present-Exemplaren** aan **Familie en Vrienden** gelieve **VOOR ULT. FEBRUARIJ**, ons duidelijke adressen in *een de Hoofdplaatsen van Nederland* te doen toekomen.

De prijs van het **ALBUM** met franco toezending is **f 15.—**

☞ Te Nederland is het **ALBUM** niet te bekomen.

(448) G. KOLFF EN Co.

Per Mail ontvangen:

Meyerbeer's nieuwste Opera

LE PARDON DE PLOERMEL,

Partitions arrangée pour Piano seule

à f 15.—

Bij

(414) G. KOLFF & Co.

W. OGILVIE

heeft ontvangen:

ZEER FIJNE BRILLEN,

in soorten.

Tooneelkijkers, Lorgnetten, Loupen, Garentellers, Areometers. [428]

Kantoor en Papierhandel

W. OGILVIE.

Wederom Ontvangen:

DIAMANTPENNEN,

Los en met ivoren en Paarlemoeren houders. (430)

Het stoomschip BANDA,

kapitein NELLE,

vertrekt op morgen den 12den dezer

via Cheribon

naar Samarang en Soerabaija.

Informatiën bij

(455) W. CORES DE VRIES.

GELEGENHEDEN

NAAR NEDERLAND

met schepen der Heeren

A. VAN HOBOKEN & ZONEN.

Aanwezig in Indië:

ROTTERDAM, Kapt. Poort, ligt in lading te Indramaijoe

CORTGENE, Kapt. Dunlop, onder weg naar Batavia,

TWEE ANTHONIJS, Kapt. van Rijn van Alkemade } vertrekken van Batavia maar nog onbepaald door

De TRITON, Kapt. Adriaans } de heerschende mousson.

De ZEPHIR, Kapt. de Vries, in lading te Soerabaija.

verwacht worden spoedig:

JASON, Kapt. van Buren,

MEDEA, Kapt. Lourens.

Adres bij REYNST & VENJU, te Batavia.

(390) ANEMAET & Co., te Soerabaija.

STOOM[illegible]

NAAR

Samarang en Soerabaija

24 uren na aankomst der verwacht worden Landmail

en

op den 29sten Februarij.

Inlichtingen bij

(464) W. CORES DE VRIES.

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden, met het nieuw gebouwd en snelzeilend Nederlandsch barkschip

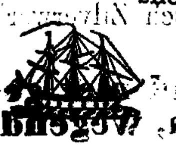

HUIJDECOPER,

kapt. C. P. NINCK BLOK.

Aan boord van dit keurig ingerigt Schip bevindt zich een geexamineerd ***geneesheer***, eene melkgevende ***koe***, en eene ***badkamer***, terwijl de ruime en luchtige inrigting der hutten de meeste aanbeveling verdient.

Deze bodem zal, na op de kust geladen te hebben tegen half Maart van hieruit de tehuisreis aanvaarden en heeft nog voor een paar *passagiers* ruimte over.

Adres bij

de Agenten,

(402) DÜMMLER & Co.

TER BEVRACHTING

naar eenige havens beoosten de

KAAP DE GOEDE HOOP,

wordt aangeboden

het Nederl. Schip

ABEL TASMAN,

kapt. J. R. Rijken,

metende 14,000 picols.

(459) B. KOPERSMIT & Co.

Met het extra snelzeilend clipper campagne schip

PAUL JOHAN,

kapt. **A. KOOI.**

Eerstdaags, alhier beladen van de Kust terug verwacht wordende, bestaat nog gelegenheid tot ***Passage naar Nederland.***

Voor nadere informatien, bij

de Agenten:

(432) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland.

Het Extra snelzeilend Ned. Barkschip

CHERIBON,

Kapitein **W. J. COERS,**

zal omstreeks medio Maart van hier vertrekken naar NEDERLAND.

De zeer doelmatige en nette inrigting van dezen Bodem, voorzien van eene ***Badkamer*** en alle mogelijke gemakken, maakt deze gelegenheid voor ***Passagiers*** tot eene allesints aanbevelingswaardige.

Eene teekening van de Kajuitsinrigting bevindt zich ten kantore van de ondergeteekenden bij wien tevens verdere inlichtingen te bekomen zijn.

De Agenten

(412) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

VRACHT EN PASSAGE naar

SAMARANG EN GRISSEE

per

WILHELMINA COX

kapt. Meisiger,

Zullende die bodem Zaturdag aanstaande vertrekken.

(457) CASSALETTE & Co.

Naar Soerabaija direkt

wordt Vracht en Passage aangeboden met het Ned. Schip

FRIESLAND,

kapt. **Mispelblom Beijer,**

zullende deze bodem binnen weinige dagen zeilen.

Adres bij

de Agenten,

(401) DÜMMLER & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag, 11 Februarij 1860, N°. 12.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Woensdag den 15den Februarij 1860, des morgens te negen uren aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbendenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

De Majoor-Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

Buitenzorg, 2 Februarij 1860.

Namens den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie op Zondag den 19den Februarij 1890, des middags te 12 uren, op het gouvernements huis te Weltevreden, algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en collegien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 'sKonings geboortedag.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Buitenzorg, 31 Januarij 1860.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de advocaat en procureur bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie mr. R. W. J. C. Bake.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures mr. C. M. Smulders.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie mr. J. R Couperus.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kommies op het bureau van den adsistent-resident van Grissee (Soerabaija) S. S. de Vries.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kommies-ontvanger, tevens boekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang J. S. Lamberts Hurrelbrinck.

Gesteld:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie F. G. van Delden.

Benoemd:

Tot docent in de Nederlandsche taal aan het gymnasium Willem III, de gouvernements onderwijzer te Riouw C. C. Homburg.

Voorloopig Benoemd:

Tot telegrafisten, de leerling-telegrafisten M. van Abkoude, L. Schreuder, H. B. Denkelaar, A. N. Kolmus, P. C. M. van [illegible], J. F. Langenberg, en D. W. Vermeer.

Belast:

Met de waarneming der betrekking van telegrafist, de navolgende voor memorie gevoerde en als leerling-telegrafist dienstdoende militairen:
de sergeanten A. K. van Deventer, G. N. A. Rochell en C. E. L. J. Veerman;
de korporaal G. W. Pistorius en
de soldaten G. F. W. C. Schmidt en C. M. Naudith.

Militair Departement.

Ontslagen:

Uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie G. R. de Pril.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den intendant der tweede klasse der militaire administratie C. Vemer, en aan den spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar der derde klasse) S. Roos.

Tijdelijk Gesteld:

Op non-activiteit, de kapitein der infanterie A. E. V. de Ficquelmont.

Overgeplaatst:

Bij het reconvalescenten-gesticht te Oenarang, de officier van gezondheid der tweede klasse L. J. de Roock, thans te Telok Betong (Lampongsche distrikten.)

Geplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Telok Betong (Lampongsche distrikten), de officier van gezondheid der tweede klasse W. J. Schmitt, thans ter beschikking te Batavia.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Februarij.

De ondergeteekende herinnert bij deze belanghebbenden, dat de tweede mail-stoomer in Februarij den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 23sten Februarij aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz.,

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

[illegible] aan het Vendu-departement alhier, over de maand [illegible] worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van [illegible] voor ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, [illegible] zich tegen de geregtelijke vervolgingen wenschen te [illegible]

VENDUTIEN.

Op [illegible] den 13den Februarij, voor het woonhuis van den heer J. [illegible] het Molenvliet, door Gebrs. Roselje & Co.

en

à 4pCt. [illegible] voor het Commissiehuis van van Riet & ter Gouw, [illegible] koopmanschappen.

Op Dingsdag [illegible] Februarij, voor het sterfhuis van de chinesche vrouw Lim [illegible], te Kali Besaar, (chin. kamp).

en

à 2pCt. Vendusalaris, [illegible] der pakhuizen van B. Kopermit & Co., door Gebrs. [illegible] & Co.

Op Woensdag den 15 Februarij, voor het woonhuis van Dr. M. T. Reiche, te Weltevreden, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Voor het Commissiehuis van van Sloten, Morgan & Co.

Op Donderdag den 16 Februarij, voor het woonhuis van den luit. kol. Meijer, op Weltevreden, door Gebrs. Veit.

en

à 4pCt. Vendusalaris, voor het commissiehuis van J. Pryce & Co.

Op Vrijdag den 17 Februarij, voor een woonhuis in Gang Secha, (Passar-Baharoe) door Gebrs. Veit.

en

à 4 pCt. Vendusalaris, voor het commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van den 8 dezer worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia, van wijlen Jan Hendrik Salomons, Willem de Mol, Jan van Wijlen en Gerrit van Dragt.

Door de Testamentaire Executeurs, in den boedel van wijlen G. F. Gijsbers.

Door de Sumatrasche Weeskamer, in den boedel van wijlen den Chinees Gho Ann.

Door de agenten der Sumatrasche Weeskamer te Aijer-Bangies, in den boedel van wijlen J. F. Scholten.

Door E. 's Jacob, in den boedel van wijlen den gepensioneerden kapitein Johannes Gregorius de Lassasie.

Door de Commissarissen in den boedel van wijlen den Sergeant-majoor J. G. Essen.

Door de Executrice, in den boedel van wijlen G. C. In't veld.

Vertrekkende Personen.

W. Osseman.

S. Roos en familie naar Nederland.

BATAVIA.

Met schrik en walging betreuren wij, dat de gaten en geulen langs Molenvliet, door het wegspoelen der aarde achter de schoeijingen veroorzaakt, gevuld en gedempt worden met den onuitsprekelijken inhoud der Bataviasche vuilniskarren.

De duffe vunsige rotlucht, zoo bijzonder aan mestvaalten eigen, walmt thans onder de stovende warmte eener tropische zon langs de oevers van het Molenvliet op, en drijft den stedganger de walgelijke en stinkende kiemen van rotkoorts en thyphus in de neusgaten.

De inlandsche bevolking der omliggende kampongs blijft niet achter, om op deze nieuw opgerigte altaren aan pest en dood gewijd, hunne duizendsoortige offergaven neder te leggen, waarop de kamponghonden des daags hunne gastmalen en des nachts hun bruiloft vieren.

Van harte hopen wij, dat ons voortreffelijk gewestelijk bestuur al deze onreinheden zorgvuldig zal doen wegruimen, en door aarde vervangen, ten einde de schromelijke gevolgen te voorkomen, welke van deze mestaanwending noodwendig te verwachten zijn.

— Met genoegen hebben wij de inteekeningslijst gezien, die door de Directie der Sociteit Concordia den leden wordt aangeboden, om aan de officieren der zee- en landmagt, die de Bonische expeditie hebben medegemaakt, bij hunne terugkomst een feest aan te bieden. Hoezeer wij dit plan toejuichen, zoude het dunkt ons eigenaardiger zijn alle terugkeerenden in dat feest te doen deelen door een volksfeest, bv. op de wijze, als in 1849 bij den terugkeer der Balische expeditie heeft plaats gehad. Als zich voor dit doel een kommissie uit den boezem der burgerij vormde, zou zij, ons be dunkens, algemeene sympathie en deelneming vinden. Wij bevelen ons voorstel aan het tabaks- en cigarencommité ter ovreweging aan.

— Men schrijft ons van Telok Betong, dd. 4 dezer: In den nacht van den 1sten op den 2den, ongeveer te 1¼ uur, werden wij door de trom uit den slaap gewekt; de tamboer sloeg alarm, en veel vlugger dan gewoonlijk waren wij uit het bed, wijl de meesten geloofden, dat wij overvallen waren. Dit was echter in geenen deele het geval, het fort, dat voor een groot deel uit hout bestaat, stond in volle vlam. De brand was ontstaan in de hospitaalskeuken, en had zich medegedeeld aan het kleedingmagazijn en andere gebouwen. Daar de kazerne maar ongeveer 50 pas van het fort verwijderd is en uit bamboe bestaat, diende men er op bedacht te wezen, deze onze eenige toevlugtsplaats te beschutten, waartoe dan ook een groot aantal werd gebezigd. Het bleek duidelijk, dat er aan het redden van geen enkel gebouw te denken viel, daarom vervoerden wij de zieken en redden nog eenige kleedingstukken; maar er was een ander veel gewigtiger punt, dat beschut diende te worden, het kruidmagazijn. Eenige der dapperste mannen van het garnizoen hebben 5000 pd. buskruid, meer dan 600 granaten, 2 veldstukken, een massa geweren en oorlogsbehoeften van allerlei aard buiten het magazijn gebragt, 't welk in 't midden van den brand stond en waaraan de vlam reeds begon te lekken. Het garnizoen is 180 man sterk, en slechts 7 hebben het gevaarlijk punt gered, dat, zoo het gesprongen ware, half Telok Betong vernield zou hebben. De sergeant-majoor Lemoine is een half uur op het dak van het magazijn geweest, om het met wollen dekens te beleggen en deze met een paar honderd emmers water nat te maken. De 1ste luitenant Haentjens Dekker stond op de ladder, om geholpen door eenige soldaten, genoemden onderofficier water aan te reiken.

Deze soldaten zijn in de hieronder volgende order niet vermeld, als zich hebbende onderscheiden, omdat zij tot deze korvee waren gedwongen, en eenige malen heeft men anderen moeten nemen, omdat ze telkens vlugtten. Toen het magazijn geheel met natte wollen dekens belegd was, kwam Lemoine om beneden te helpen. Op 2 pas afstands van de vlam, hebben wij vrachten weggedragen, wier juist gewigt ik niet weet, maar die ik zeker ben, thans niet te kunnen bewegen.

Den volgenden dag verscheen de volgende
Garnizoensorder.

Telok-Betong, den 5 Februarij 1860.

Het ongeluk dat het garnizoen heeft getroffen door het ontstaan van brand in den nacht van den 1sten op den 2den, waardoor met uitzondering van het kruidmagazijn, alle gebouwen binnen de benting eene prooi der vlammen zijn geworden, heeft mij, hoe noodlottig het voorgevallene ook zijn moge, in staat gesteld, mij van de vaardigheid van het garnizoen te overtuigen, en alhoewel de pligt van elk militair medebrengt; dat hij naar zijn beste vermogen waakt en zorgt voor het behoud van 's Gouvernements eigendommen, wordt echter voor de betoonde vaardige en volhardende medewerking tot dat behoud, aan het garnizoen mits deze in het algemeen mijnen dank betuigd, terwijl
de 1e Luit. *Haentjens Dekker*
» » Adjudt. *Kornfeld*
» » *de Wilde.*
Sergt. majoor *Lemoine*
fourier *Christ*
Eur. fusellier *Hert* en
» » *Grisard* meer bijzonder mijnen dank bekomen voor hun verleende hulp op de meest gevaarlijke plaatsen en in het bijzonder tot behoud van het kruidmagazijn.

De Majoor Militaire Kommandant
in de Lampongsche Districten,
(w. g.) HEISTERKAMP.

(Wij vernemen, dat er door het gouvernement onmiddelijk een schip is ingehuurd, om de door den brand van alles beroofden van de noodige goederen te voorzien.)

Tagal. — In den nacht van den 30sten op den 31sten Januarij jl. zijn ten gevolge der gevallene regens en daardoor veroorzaakte zware bandjers in het regentschap Tagal verscheidene sawah's overstroomd, en is de brug over de rivier Dampiak weggespoeld.

Door spoedig aangebragte hulp van de zijde van het inlandsche bestuur is echter de communicatie slechts voor een korten tijd gestremd geweest.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. — Terwijl vroeger vermeend werd, dat Hadji Mohamed Taib de eenige ontkomene was aan het afloopen van Z. M. stoomschip *Onrust*, zijn sedert nog te Bandjermassing ontdekt drie inlandsche bedienden, welke mede aan dat bloedbad zijn ontkomen. Uit de verhooren, afgenomen zoowel aan hen, als van andere personen, welke zich tijdens het afloopen van dat stoomschip te Loetoeng-toeoor bevonden en later naar Marabahan terugkeerden, is gebleken, dat de getuigenissen, afgelegd door bovengenoemden Hadji, niet geheel overeenkomstig de waarheid zijn. Uit hunne verklaringen is gebleken, dat na de aankomst van Z. M. stoomschip *Onrust* te Loetoeng-toeoor, twee volgelingen van Hadji Mohamed Taib, Aboe Talip en Tjakal genaamd, met oproepingsbrieven van den luitenant Bangert afgezonden zijn, de eerste naar de Toemenggoeng's Kerta Pati, Aria Pati en Mas Anom, de laatste naar den Toemenggoeng Soerapati. Behalve deze brieven namen zij ook nog brieven van Hadji Mohamed Taib aan genoemde hoofden mede, wier inhoud de luitenant Bangert waarschijnlijk heeft gekend, met uitzondeing van dien aan den Toemenggoeng Soerapati, omtrent welken niet blijkt, of deze met of zonder voorweten van dien officier door Hadji Mohamed Taib is afgezonden. Aroe Talip is met zijne brieven niet verder kunnen komen dan tot den Toemenggoe Karta Pati, vermits deze hem afried wegens den pangerang Antasari hooger op te gaan. Eveneens is Tjakal slecht kunnen gaan tot Lahai, omdat de daar aanwezige pambekel's Djagan en Samoedin hem in bedenking gaven niet door te trekken, daar, zoo hij tot den toemenggoeng Soera pati wilde doordringen, hem zulks welligt slecht zoude bekomen. Intusschen werden de bewuste brieven door toedoen van de bovengenoemde hoofden behoorlijk bezorgd. Bij hunne terugkomst aan boord van de *Onrust* verzuimden echter Aboe Talip en Tjakal van hun bevinden melding te maken en bepaalden zich tot de kennisgave, dat de brieven bezorgd waren.

Daarop is in den morgen van den 27sten December jl. te Loetoeng-toeoor verschenen de toemenggoeng Soerapati met de toemenggoeng's Mas Anom en Roepa, gevolgd door ongeveer een honderdtal djoekongs waarin een duizendtal opvarenden zal geweest zijn. Dadelijk na aankomst van deze lieden heeft hadji Mohamed Taib zich op last van den luitenant Bangert naar Soerapati begeven en is na eenige oogenblikken op diens praauw vertoefd te hebben, aan boord van de *Onrust* teruggekeerd. Kort daarna is Mohamed Taib andermaal op last van den luitenant Bangert naar Soerapati gegaan en niet lang daarna, ongeveer te tien uren, door dezen, zijne zonen Komel en Ladah, zijn schoonzoon Boerahman en nog wel twintig inlanders vergezeld, echter in eene andere djoekong, aan boord van de *Onrust* teruggekomen. Bij hunne komst aan boord werden zij ontvangen door den kommandant van de *Onrust* en den luitenant Bangert. Soerapati en zijn gevolg waren gewapend met mandouws (lange Dajaksche klewang's) en gekleed met korte broekjes, zonder sarongs, waarin sommigen eene toerusting tot gevecht meenen te zien. Vervolgens zijn Soerapati, zijne zonen en eenige kawans met den kommandant en den luitenant Bangert in de kajuit gegaan. Intusschen onthaalden de doctor en de officier van administratie het op dek geblevene gevolg op een bruinen drank, die uit kleine glaasjes gedronken werd en waarvan twee flesschen werden verbruikt.

Na ruim een uur in de kajuit te hebben doorgebragt, kwamen de kommandant, de luitenant Bangert, Soerapati, zijne zonen en volgelingen weder op het dek en bezigtigden het schip. Terwijl zij daarmede op het voorschip onledig waren, werd den doctor, die aan de kajuitstrap stond, op het onverwachtst van achter over den regterschouder met een mandouw door een der volgelingen van Soerapati een houw toegebragt, na het bekomen van welke wond de doctor naar beneden is gesprongen. Op hetzelfde oogblik, immers zoodra Aboe Talip zijne oogen van het voorvallende aan de kajuitstrap naar het voorschip wendde, geraakte alles in eene verwarde beweging en werden alle mandouw's getrokken, zonder dat eenige seinkreet werd gehoord. Op het zien daarvan vlugtte Aboe Talip, die nevens het roer stond, langs een tros, waaraan aan den achtersteven een klein anker boven water hing. Terwijl hij bezig was om eene djoekong los te maken, die nabij het achterschip vastgebonden lag aan een der scheepsbooten, ten einde met dat vaar-

tuig verder te vlugten, zag hij Mohamed Taib langs denzelfden weg, dien hij gevolgd had, overhaast het schip verlaten en nam hem in de djoekong bij zich op, waarna zij zich begaven naar het op 60 à 70 vadem verwijderde vlot, waarop Mohamed Taib gedurende het oponthoud van de *Onrust* te Loetoeng Toeoor zijn verblijf hield. Onderwijl was eene djoekong, bemand met twee inlanders, waarvan een een volgeling van hem en de andere een volgeling van Mohamed Taib was, bij hen gekomen om hen te redden, doch van hunne hulp hebben zij geen gebruik gemaakt. Deze djoekong redde echter een oppasser (Bekompaijer van geboorte) van den luitenant Bangert, die over boord sprong en bragt hem op het genoemde vlot. Daar kwam ongeveer 1 uur later mede te regt een Javaansche bediende van den officier van administratie, die door een ter plaats aangewezigen handelaar van Marabahan uit het water was gehaald.

Onmiddelijk na het eerste sein tot vijandelijkheid kwamen de om en nabij het stoomschip gelegene vaartuigen op zijde daarvan en enterden de opvarenden het stoomschip. De opeenhooping van volk daarop werd dien ten gevolge zoo digt en zoo verward, dat men van het vlot hoegenaamd niets kon onderscheiden. Het rumoer aan boord duurde tot 3 uur, doch de strijd is aldaar waarschijnlijk veel vroeger opgehouden en hebben de Dajakkers zich daarna met plunderen onledig gehouden, totdat het schip reeds tot aan de poorten der hutten was gezonken, waarop de Dajakkers dit bevreesd hebben verlaten.

Een half uur later en wel toen het water tot aan de verschansing was gestegen, meent Aboe Talip het gerammel van een zware ketting gehoord en gezien te hebben, dat het schip driftig was. Zeer spoedig daarna kwamen vijf Europeanen uit het schip te voorschijn, die na van de raderkasten op de Dajakkers met pistolen gevuurd te hebben, in het water sprongen, doch in een oogenblik door dezen, die van alle kanten in djoekong's toeschoten, zijn vermoord. Deze vijf Europeanen worden vermeend matrozen te zijn geweest, omdat zij in het wit gekleed waren en met Dajaksche strohoeden. Volgens beweren van Aboe Talip waren de kommandant en de luitenant Bangert ongewapend bij de ontvangst van Soerapati.

Gedurende de overrompeling werd van weêrskanten geen gebruik gemaakt van vuurwapenen. Eenige der met de drie toemenggoeng's verschenene djoekong's waren van vuurwapenen voorzien en de opvarenden hadden geen zeer vredelievend aanzien. Hierover zoude eerst door Aboe Talip en Mohamed Taib en daarna tusschen dezen en den luitenant Bangert gedachten zijn gewisseld. Mohamed Taib zoude aan Aboe Talip verhaald hebben, dat de kommandant van de *Onrust* is vermoord bij het kanon op den boeg en de luitenant Bangert op het voorschip nabij den stoomketel. Bij het begin der vijandelijkheden waren bovendien nog op het dek een kort, gezet officier met zwarte bakkebaarden en de officier van administratie. De *Onrust* lag met den steven naar boven en had stoom op. Wanneer Soerapati het schip heeft verlaten, is niet gebleken, noch is vernomen, hoeveel volk hem de overrompeling heeft gekost.

Bij Aboe Talip en Tjakal zijn schriftelijke opstellen gevonden van de door hen af te leggen verklaringen, welke geheel overeenstemmen met de verklaringen van Mohamed Taib en welke zij beweren door hem in de pen te zijn gegeven, onder aanbeveling om dien overeenkomstig te getuigen. Mohamed Taib spreekt hardnekkig de verklaringen van zijne togtgenooten tegen. Dat de eerste verklaring van Mohamed Taib leugenachtig is, is zoo goed als zeker, maar of hij deel in den aanslag heeft gehad, of slechts gelogen heeft uit vrees van, zoo hij de waarheid verhaalde, van pligtverzuim te worden beschuldigd, zal later blijken. Intusschen wordt op hem een waakzaam oog gehouden.

Den 27sten zou eene expeditie naar Loetoeng Toeoor vertrekken, ten einde het gebeurde met de *Onrust* te wreken.

Celebes. — Berigten over de maand December jl. melden, dat in de afdeeling Bonthain en Boelekomba de bevolking nog bezig was met den padi-oogst, welke rijk genoemd werd. De in den laatsten tijd gevallene regens hadden aan de velden veel goed gedaan. Ook de tweede gewassen lieten zich gunstig aanzien. In de Noorder Districten ging de bevolking bereids over tot het bewerken der velden voor den volgenden oogst en stond de zaai-padi schoon. De toevloed van water was aldaar zoo belangrijk, dat om doorbraken in de dammen te voorkomen, groote aflaten werden gemaakt.

Handel en scheepvaart bleven over het algemeen levendig, waartoe het aanwezen der expeditionaire troepen in de afdeeling Bonthain zeer bevordelijk was.

In het begin der maand kwamen te Sambong Djawa aan 8 schipbreukelingen van eene op Poloe Kampoposan gestrande en geheel verongelukte praauw paduakan, die van Java kwam.

De emancipatie der slaven in het gouvernement Celebes en Onderhoorigheden kan als afgeloopen beschouwd worden.

Ter verzekering van de veiligheid op den weg van Maros naar Telok zijn in het bosch van Parong Séseré wachthuisjes geplaat.

In de gouvernements landen heerschte eene gewenschte rust. Te Glissong was eene betere verstandhouding tusschen de hoofden en de bevolking ontstaan. Ook in het landschap Tanette was alles tot rust teruggekeerd.

Amboina. — Er heerschte gedurende de maand December eene drukkende hitte, slechts van tijd tot tijd getemperd door invallende regens.

De gezonheidstoestand was gunstig, behalve op Kajeli, waar velen het slagtoffer werden van koortsen.

Aldaar waren om water in te nemen een Spaansch en een Amerikaansch schip aangekomen, iets, dat in geene twee jaren gebeurd was.

Voor de emancipatie van 566 slaven is door de daartoe benoemde commisie als vergoeding toegewezen eene som van *f* 121,370. Vele slaven waren reeds vroeger door hunne meesters geëmancipeerd, zonder daarvoor vergoeding te vorderen.

Banda. — In den nacht van den 7den op den 8sten November is eene korte, maar tamelijk sterke aardschudding gevoeld. De stand der kultures was gedurende November gunstig. De notenpluk heeft gedurende genoemde maand opgeleverd: 6,985,548 pitten, uitmakende 16,435 pd. foelie in calculatie *f* 55,854 pd. notenmuskaat. In 's lands pakhuis zijn op den 6den en 7den November geleverd 10,451 pd. foelie (productie van de maand October) en 116,595 pd. noten (productie van de maand Julij ll.) Naar Java zijn afgescheept op den 5den November met het stoomschip *Padang:* 152 vaten met foelie en 154 vaten met notenmuskaat, terwijl op ultimo November ter verzending gereed lagen 93 vaten met foelie en 221 vaten met notenmuskaat.

Den 30sten November zijn van Java aangebragt 98 mannen en 2 vrouwen, die zich voor den tijd van 8 jaren verbonden hebben, om in de specerijperken te arbeiden.

Van Ceram, Goram en elders arriveerden ter reede 43 praauwen, waaronder 16 van de Keij- en 10 van de Savoe eilanden, terwijl 47 praauwen vertrokken. De invoer met de praauwen bedroeg eene waarde van *f* 13,472 en de uitvoer *f* 5,015 benevens *f* 1. 315 aan zilvergeld.

Ondanks de groote aanvoeren in November stegen de prijzen der eerste levensbehoeften, zoodat zwarte rijst gold *f* 9 en sago-koeken *f* 15 de 1000 stuks.

Menado. — Het weder, reeds ongunstig gedurende de maand November jl. werd in de daaropvolgende maand nog ruwer en onstuimiger. Op den 10den December barstte eindelijk boven deze residentie een geweldige, zich soms tot orkaan verheffende storm los, welke gedurende drie dagen aanhield. De schade daardoor aan de aanplantingen, woningen, bruggen en wegen toegebragt, is niet onbeduidend. Van het jonge miloegewas, hetwelk zich pas tot vruchtgeving gezet had, is in de meeste districten een derde gedeelte, in andere de helft en in enkele districten twee derde gedeelte omgewaaid en verloren gegaan. Door de aanhoudende en zware regens, het omwaaijen van boomen en het afvallen van zware takken, hebbben ook de koffijtuinen hier en daar belangrijk geleden. Een geruimen tijd was de gemeenschap langs sommige hoofdwegen gestremd door het omvallen van zware boomen, welke groote aardkluiten en zelfs rotsmassa's in hun val met zich medesleepten. Het met geweld langs hellingen afstroomende water deed hier en daar groote gaten en scheuren ontstaan, die veel tijd en arbeid tot herstelling zullen vereischen. De kap van de nieuwe groote brug nabij Ratahan werd met stijlen en al weg gerukt, en op een afstand van meer dan vijftig Nederlandsche ellen in het ravijn geworpen. De groote brug nabij Talawaän (district Tonsea) is geheel ingestort. Ruim 150 huizen zijn in de verschillende districten omgewaaid, terwijl de kerken van Remboken, Posso en Lilang, welke laatste nog niet geheel voltooid was, zijn ingestort. De kerk te Tondano heeft belangrijke schade bekomen. en zal ter voorkoming van ongelukken ten spoedigste geheel moeten worden afgebroken. Ter hoofdplaats Menado hebben de kakao-en nooten-aanplantingen der partikuliere landeigenaren veel geleden; ook is hier en daar schade toegebragt aan bruggen en wegen en aan enkele openbare gebouwen, doch niet van zoodanigen aard, dat er buitengewone middelen van herstel vereischt worden. De zee was bij die gelegenheid zeer onstuimig en liep zoo hoog, als nog niemand ooit had waargenomen. De weg langs het strand is dan ook geheel vernield; doch het nieuwe zeehoofd, dat men ieder oogenblik vreesde te zullen zien verbrijzelen, bood goeden weêrstand aan het geweld der golven. Behalve het verlies van eenige dekplanken en van een der trappen, bekwam het geene schade. Vier menschen verloren door het omvallen van boomen, waardoor ze getroffen of door het instorten van huizen, waaronder ze bedolven werden, het leven; men mag dus zeggen, dat in dit opzigt de ramp minder groot is geweest, dan men reden had te vreezen.

Na den 13den December begon het weder te bedaren en werd in de laatste dagen der maand zelfs zeer fraai; alleen de zee bleef onstuimig, en de branding was vaak bij volkomene windstilte zeer hevig. Zoo liep in den nacht van 25 op 26 December, en in den vroegen morgen van dien dag, de zee te Kema zoo hoog (een ongewoon verschijnsel daar ter plaatse op dien tijd des jaars), dat zij tot op het dak der steenkolenloods no. III sloeg en zelfs de verder staande steenkolenloods no. II bereikte. De pallisaden bij het nieuwe zeehoofd werden weggeslagen, en de grond daar achter werd weggespoeld, zoodat het geene steunpunten meer had aan het strand, en als het ware op zich-zelf stond.

Op den 10den, 13den, 17den, 20sten en 24sten December werden ter hoofdplaats en elders in de Minahassa eenige ligte schokken van aardbeving waargenomen, doch die van den 17den heeft zich in de negorij Belang, des avonds te 8 uren, vrij zwaar doen gevoelen, en was van eene ligte zeebeving vergezeld.

Bijna overal hield de bevolking zich ijverig bezig met het planten van padi op drooge velden en het bewerken der sawah's; ook trachtte men de geledene schade aan het miloegewas zooveel mogelijk te lenigen, door overal, waar daartoe de gelegenheid bestond, wederom miloe aan te planten.

In meeste koffij-districten was men bezig met het bijplanten van jonge boomen, en het aanleggen van nieuwe tuinen. In de districten Aris, Negri Baroe, Bantik en Klabat di Bawah werd met de koffij-kultuur een begin gemaakt.

Meer dan 15000 boomen pagger koffij werden, wegens gebrek aan goede boschgronden, in de erven geplant.

Is 's lands pakhuizen werden geleverd, 731 8/125 pikols koffij; zoodat de geheele oogst, over het jaar 1859, bedraagt 21580 109/125 pikols.

Gorontalo. — Volgende de jongste berigten, loopende tot 16 December, waren de kinderpokken aldaar uitgebroken, en hadden zich tot Bone, Bolango, en in de negorijen langs het meir van Limbotto gelegen, verspreid. De ziekte scheen echter van een zeer goedaardig karakter te zijn en had nog geene offers geëischt. Met de vaccine werd intusschen ijverig voortgegaan.

In de Gorontalosche landschappen legde men zich voortdurend met lust en ijver op den landbouw toe. Waterleidingen werden aangevangen, voortgezet of voltooid, tot besproeijing van velden voor de rijstkultuur. Tegen het einde van November werd een begin gemaakt met het in gereedheid brengen der rijstvelden en op sommige plaatsen is men reeds met het zaaijen der bibiet begonnen. Kakao werd allerwege aangeplant, vermits een ieder zich daartoe voelde aangespoord, door de hooge prijzen, in het laatste tweetal jaren voor dat artikel bedongen.

Noordkust van Celebes. — Ook in de rijkjes Taidipan en Bolangitang, zijn de natuurlijke pokken uitgebroken, waaraan in eerstgenoemd landschap reeds vier personen overleden waren. De vaccinateur voor de Noordkust is onverwijld derwaarts gezonden, ten einde zooveel mogelijk hulp te verleenen.

Op den 5den December werden door de kruisboot no. 53, des avonds omstreeks 5 uur, op de hoogte van Kalinaän vijf groote rooversprauwen bespeurd, vermoedelijk komende van Biaroe en koers zettende naar Poeloedoea, beoosten Lembé. De djoeragan beweert, dat hij jagt op de vaartuigen gemaakt heeft, doch dat hij ze, niettegenstaande de wind hem gunstig was, door de invallende duisternis niet meer heeft kunnen achterhalen. Onmiddelijk, na ontvangst van dit berigt, zijn de noodige waarschuwingen naar de strandplaatsen afgezonden, doch men heeft sedert niets meer van die vaartuigen vernomen. Het is mogelijk, vermits het onstuimige weder de visschers belette naar zee te gaan, en er alzoo weinig buit voor deze roovers te verwachten was, dat zij hun togt zuidwaarts hebben voortgezet.

Timor. — Gedurende November heeft het slechts tweemaal geregend. De hitte is onverdragelijk geweest en de thermometer was meestal des middags tegen 12 uur, in de schaduw 94°. Het grootste gedeelte der ingezetenen heeft geleden en leed op den 1sten December nog aan koortsen en catharale aandoeningen, welke van eene kwaadaardiger aard schijnen te zijn dan vroeger, vermits er eenige ingezetenen in slechts weinige uren tijds aan zijn bezweken.

De prijzen der rijst en djagong waren *f* 8:— en *f* 2:50.

De inkomende- en uitgaande-regten, met inbegrip van het 5 pCt. additionneel, hebben bedragen *f* 1272:44.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaija, 6 Februarij. Heden is alhier ter reede aangekomen en den 2 dezer van Badjoa vertrokken, Z. M. Stoomschip *Gedeh*, komd. Kapt. Luit. A. F. Siedenburg, medebrengende de 2e en 3e kompagnie van het 4e Bataillon.

— Per Z. M. Stoomschip *Gedeh*, alhier aangekomen en aan de waterfabriek met muziek afgehaald de 2de kompagnie van het 4e Bataillon Inf., onder kommando van de kapiteins Meijners en Westenberg. Deze troepen zijn van Boni teruggekeerd en voorloopig in de bamboezen kazerne te Semoet gekazerneerd. Hun gezond en echt militair uiterlijk laat niets te wenschen over.

(*Soer. Cour.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Turijn, 25 December. Men verneemt uit zekere bron, dat de [illegible] gezant te Weenen, in Zwitserland wordt vervangen door den ridder Negri.

Parijs, 23 December. De brochure »le Pape et le Congrès" wordt hier algemeen beschouwd als een bewijs van eene betere verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland. Men is het aangaande den schrijver nog niet regt eens, doch ontegenzeggelijk is in verschillende zinsneden den stijl van den keizer te herkennen.

— Men zegt dat baron de Bourqueney tot graaf benoemd is en zijn broeder tot baron.

— De Prins van Oranje heeft gisteren bij markies von Waechter, Wurtembergsch ambassadeur alhier, gedineerd.

Londen, 22 December. Uit Aden wordt van 8 December getelegrafeerd, dat de *Imperador*, met 926 knoopen van den Indischen telegraaf-kabel aan boord, aldaar is aangekomen. — Kapitein Coorce (Cook?), van Kurrahee, met de ontbonden troepen van de Oost-Indische compagnie aan boord, is met zijn vaartuig in de Tafelbaai aan den grond geraakt. Na de troepen te hebben doen landen en de lading over boord te hebben geworpen, is het schip, met behulp van de *Imperador*, den 13den November weder vlot geworden. Toen de *Imperador* vertrok, werden de troepen weder ingescheept en het schip maakte geen water.

— De vrouw van het parlementslid Gurney is met een der bedienden van de familie doorgegaan. Zij bezit voor haar-zelve een vermogen van £ 300,000.

Weenen, 23 December. De *Oesterr. Zeitung* schat den onder de rubriek: Waarde der bankgebouwen en andere activa" in haren jongsten bankstaat opgenomen zilveren wissel op 29 tot 30 millioen. Derhalve bedroeg de totale schat der bank op het einde van November 109 millioen, bij eene circulatie van banknoten van 474 millioen, dus stond de verhouding van het contant tot de noten gelijk 1 tot 4 3/8.

Berlijn, 23 December. Uit St. Petersburg wordt gemeld, dat graaf Thun, nieuw benoemd Oostenrijksch gezant bij het hof van den Czaar, den 15den ll. aldaar is aangekomen.

— Men meldt uit Stokholm, dat de als publicist bekende luitenant-kolonel Gustaaf Hjerta aldaar is overleden.

Madrid, 23 December. De Mooren hebben de Spanjaarden op den weg van Tetuan aangevallen, ten einde hen te beletten hunne werken voort te zetten. De aanval werd krachtig afgeslagen. De generaals Prim en Quesada hebben zich zeer onderscheiden. Het verlies der Spanjaarden bedraagt 4 gesneuvelden en 40 gewonden. Alle werken en zelfs eenige nieuwe forten zijn voltooid.

Napels, 18 December. Twee inwoners van Campobassa waren eergisteren met elkander aan het gekscheren. Bij het afscheid nemen zeide de een tegen den ander: »Vaarwel, sergeant van Garibaldi. De laatste werd dadelijk gearresteerd en zit nog gevangen, terwijl de politie ijverig bezig is te zoeken naar eene zamenzwering, die niet bestaat en waarvan het gerucht

alleen te wijten is aan bovengenoemd gekscherend gezegde. Niettegenstaande iedereen er over lacht, is het der politie niet uit het hoofd te praten, dat er een geheel legerkorps in alle provincien des rijks door Garibaldi is georganiseerd.

Marseille, 24 December. De paketboot, die Konstantinopel den 14den heeft verlaten, is, ofschoon drie dagen te laat, aangekomen.

In verscheidene zittingen heeft de Divan besloten, Europa te verzoeken, om vooraf den politieken kant van de Suezkwestie te regelen en daardoor de onschendbaarheid van het rijk te waarborgen. Baron de Thouvenel heeft met zijne 4 collegaas deze schikking aangenomen. De vizier en Fuad Pacha zullen de kennisgeving aan de mogendheden redigeren.

De door Zeinal pacha onderworpen Bulgaren vlugten in grooten getale naar Servie.

Er is in Turkije sprake, dat de ambtenaren drie maanden van het achterstallige tractement zullen ontvangen; niettegenstaande de traktementen aanmerkelijk zijn verminderd.

Engeland heeft gevraagd, dat het overschot der te Londen gesloten leening worde aangewend tot intrekking van het papiergeld.

Aan den Bey van Tunis is de godsdienstige investituur verleend, doch de Porte eischt de schatting, waarover verschil is.

St Petersburg, 23 December. Het Journal de St. Petersburg meldt, dat prins Gortschakoff tot eersten gevolmagtigde van Rusland op het congres is benoemd; hij zal zich den 31sten dezer naar Parijs op reis begeven.

De laatste hier aangekomen Russische courier uit China, met berigten van 17 Oct. meldt, dat het Russische gezantschap te Pekin in het volle genot zijner veiligheid is. Alle dienaangaande verspreide verontrustende geruchten zijn onwaar.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode.

(*Vervolg*).

De wet op de middelen, die, nadat het XIIde hoofdstuk en eenige ontwerpen van ondergeschikt belang waren aangenomen, in behandeling kwam, kenmerkte zich door een incident, dat de avondzittingen der Tweede kamer wel eens meer heeft ontsierd. De heer *de Poorter* hield eene rede. Den heer de Poorter nu zal niemand een aasje politiek doorzigt toekennen, evenmin een grein humor. Toch waagde hij het volgens velen »op instigatie van een invloedrijk lid der kamer," waarbij sommigen nog voegen »»met behulp van een ander" een satire op de handelingen van den minister van finantien uit te spreken. In eene zeer benevelde redevoering sprak hij, van eene reis met een spoortrein, waarvan de locomotief den naam *van Bosse* droeg, welke trein het land doorkruiste.... maar ik zal u den onzin niet weergeven. Ongelukkigerwijze had de heer Bosse de onvoorzigtigheid om zich driftig te maken over die *would-be* satire, wat intusschen eenigzins verklaarbaar is, wanneer men nagaat, dat — ik schreef het u reeds vroeger — de hatelijkste geruchten omtrent de regering in verband met de spoorwegplannen in omloop zijn, en nu paste de heer de Poorter het *il n'y a que la vérité qui blesse* toe. De eerste lompert de beste dus, die u boos maakt door een beleedigenden uitval, heeft gelijk: immers gij maakt u boos! De redevoering van den heer de Poorter is intusschen meer eene satire op hem zelven en doet aan de regering geen kwaad. Het ontwerp op de middelen werd aangenomen.

Met dat ontwerp was voor dit jaar weder de discussie over de begrooting geëindigd, en de Tweede kamer toog huiswaarts, waarschijnlijk voor vele, vele weken. Van dat ministerie althans kan zij niets meer verwachten, al belooft dan ook de minister van kolonien zijne emancipatie-wet, de minister van justitie zijn grondslag — althans volgens hem — van eene regterlijke organisatie, de minister van finantien zijne regeling van het verband tusschen de rijks-en gemeente belastingen, en de minister van binnenlandsche zaken zijne concessie voor den spoorweg van Scheveningen naar Gouda. Wij voor ons mogen het lijden, dat zij hunne beloften ten uitvoer brengen; maar wanneer eenmaal de Eerste kamer haar votum over de spoorweg-wet heeft uitgesproken, is het gedaan met dit bewind. Ziedaar althans de overtuiging van zeer velen in den lande.

Dat votum zal intusschen niet spoedig vallen. Men had verwacht, en velen hadden gehoopt, dat die kwestie nog voor het einde dezes jaars door de Eerste kamer zou zijn beslist, en terstond na de behandeling der begrootingswetten in openbare discussie zou worden gebragt. Maar de Meest-Vermogenden hebben het oirbaar gerekend de spanning nog een weinig te doen voortduren: 't is zoo zoet zich het punt te wanen, waarop thans aller blikken zijn gerigt. De mannen die over eene motie van orde, of de kamer een dag vroeger of later zal bijeenkomen, een vol uur weten [illegible] en het reglement op het beleid der rege[illegible] het Nederlandsch-Indie in drie kwartier aan[illegible] nu besloten, na de gansche begrooting in [illegible] zitting te hebben goedgestemd, de concessie [illegible] den Noorder- en Zuiderspoorweg een paar maan[illegible] moeten bepeinzen. Zullen zij eindigen met [illegible] te nemen? Aanvankelijk meende men het en[illegible]laden deelden reeds het berigt mede, dat 22 stem[illegible] en 47 tegen zouden stemmen; een later berigt [illegible] die verhouding om. Hoe dit zij, men is nog niet [illegible] wat de uitslag wezen zal, en de spanning duurt voort.

Wat de begrootings[illegible] betreft, zij werden alleen goedgekeurd, nadat [illegible] hoofdstuk bijna, eenige vraagstukken van onder[illegible] belang waren besproken. Verbeeld u het [illegible] wetgevend kollegie in den Staat, waar gevraagd werd, of men de postzegels niet zou kunnen gebruiken bij partikuliere verzendingen enz. De grondwet heeft eene Eerste kamer ingesteld om het bolwerk te zijn tusschen vorst en volksvertegenwoordiging, de leden der [illegible] kamer meenen evenwel dit ligchaam te moeten doen ontaarden in een afgietsel der Tweede kamer, of, om 't plat uit te drukken, »men speelt er Tweede kamertje." Thans is dat kollegie verrijkt men een man, wien het een parti pris schijnt, om over *alle* zaken te spreken. De heer Fransen van de Putte, die het ongeluk heeft doof te zijn, ziet in dat ligchaamsgebrek evenwel geen beletsel om te spreken de omnibus rebus et quibusdam aliis, zoodat zijn gedurig opstaan bij elk hoofdstuk een lach verwekte bij zijne medeleden, en dezen, bij reactie, zwegen. Bijzonderheden omtrent die beraadslaging behoef ik u niet mede te deelen; al wat er van eenig belang gezegd werd, was er reeds in de Tweede kamer besproken en de Eerste kamer toonde zich bij deze gelegenheid haar spotnaam »het vijfde rad aan den wagen, waardig."

Wij zijn, even als gij voorzeker, vijanden van al wat den geregelden loop van zaken kan verstoren, maar of het voor de toepassing en waardering onzer constitutionele beginselen niet wenschelijk zou zijn, dat er iets geschiedde, wat aan den sleur, waarin wij zijn geraakt, een einde maakte — ik geloof dat het van alle zijden gewenscht wordt. Eene ziekte zonder krisis ondermijnt den kranke meer dan eene, die ofschoon heftiger, een proces volgt. Onze landaard is ziek en de doctoren aan wie de patient is toevertrouwd, zijn de mannen niet om hem te genezen. Wij zullen zien wat het jaar 1860 geeft, over 1859 is niemand te vreden, in Nederland zoo min als in andere Staten van Europa,

Ik heb u sints lang niet over den toestand dier andere Staten gesproken. Ik weet dat gij mij verschoont, want wat u door anderen daaruit werd medegedeeld, moet u de overtuiging geschonken hebben, dat men in eene *entre acte* verkeert en de gesprekken van het publiek zoowel op den eersten rang als in het parket of de galerij slechts beschouwingen bevatten over hetgeen vertoond is of vertoond zal worden, maar overigens van gewigt ontbloot. Met het voorjaar zal het scherm weder worden opgehaald en dan? Engeland en Frankrijk al bij hunne overtuigingen van goede gezindheid, mistrouwen elkander, en wat Rusland, Oostenrijk, Pruissen en Italie doen zullen, is op dit oogenblik niet te bepalen; maar zoo is de toestand onhoudbaar en een congres zal onvermogend zijn, om de ware kalmte aan het »geschokt Europa" terug te geven. Men leidt thans de aandacht slechts af, om op het juiste oogenblik des te beter toegerust te verschijnen, en te zekerder van zijn slag te zijn, of beter, om voor het oogenblik niet den toestand te doen gevoelen.

Wij weten niet, of aan die bekende kunstgreep in de politieke wereld de ontdekking te danken is, die thans op het gebied der geneeskunde zooveel opgang maakt; zeker is het, dat zij daarmede vrij wel overeenstemt. Het is bekend hoe men in den laatsten tijd door verschillende middelen getracht heeft, bij pijnlijke operatien de lijders te verdooven. Soms echter gold het ook hier: le remède est pire que le mal, en de patient, wiens been afgezet was, zonder dat hij er iets van gevoelde, ontwaakte nooit meer, om zich over het welgelukken der operatie te verheugen. Thans heeft men een ander middel ondekt dan bedwelming door chloroforme of aether; men plaatst op korten afstand tusschen de beide oogen een schitterend voorwerp en wanneer de lijder daarop, eenigen tijd lang, onafgebroken de oogen houdt gevestigd, is hij zoo zeer verdoofd, dat hij ongevoelig is voor de pijnlijke kunstbemerking. De proeven hiermede genomen, zijn tot dusverre gelukt, en de electro-biologie — want deze heeft in hetzelfde hulpmiddel haar grondslag — blijkt dus tot schooner resultaten geleid te hebben, dan de kunsten, waartoe zij tot hiertoe misbruikt werd.

Het rijk der electro-biologie had intusschen, in de laatste jaren, zijne grootheid verloren. Het was veroverd door de geestenkloppers, waarvan ik u meer dan eens schreef, en wier triomf ik u onlangs meldde, namelijk de bekrooning met de groot-hertogelijk luxemburgsche orde van de eikenkroon van den heer Ragazzoni. Diens triomf was echter van korten duur; zoolang hij zijne klopwonderen verrigtte, bepaalde, men zich om glimlagchend de schouders op te halen, maar toen op die wijze zijne tours d'adresse werden gehuldigd, verschenen er in onze dagbladen artikelen tegen den ridder-geestenziener, waarin deze op de scherpste wijze aan de zaak gesteld, en het boekje van zijn verleden geopend werd. De ridder antwoordde, dat hij sints lang de beschuldiging, in duitsche bladen voorkomende, had weêrlegd, maar zijn aristokratische tendens gedoogde zeker niet, om die weerleggingen mede te deelen en te bewijzen, dat hij meer was dan een kwakzalver. Tot zoolang echter blijft men in Nederland hem daarvoor houden en men betreurt het, dat eene orde, die menige nederlandsche kunstenaar van naam draagt, ook door hem Europa rond gevoerd wordt. 't Is maar goed, dat er geen kapittel van de Eikenkroon bestaat! Het zou eene zonderlinge zamenvoeging van heterogene bestanddeelen zijn, waarbij vooral de uitheemsche kunstenaars in grooten getale vertegenwoordigd zouden wezen. (*Wordt vervolgd.*)

Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten bij het leger in Oost-Indie benoemd, tot ridders der 4de kl. van de Militaire Willemsorde, den tijdelijk van het leger hier te lande bij de landmagt in Oost-Indie gedetacheerden 1sten luit. J. J. G. Hennequin en den serg J. H. W. Schultze, beide van het wapen der infant., als hebbende zich bij de expeditie tegen de kampong Sori-Banoa, op het eiland Sepora, in de maand April 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luit. ter zee 2de kl. J. P. Uyttenhoven en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder onderscheiden; den offic. van gez. 2de kl. T. J. Jorritsma, van de milit. geneesk. dienst en den 2den luit. der inf. J. D. de Bruyn, en zulks als eene belooning voor hun gehouden gedrag bij de verovering van Djambi, op den 6den Sept. 1858.

Voorts heeft het den Koning behaagd, in Hoogstdeszelfs hoedanigheid van Grootbertog van Luxemburg, te benoemen tot grootkruis der orde van de Eikenkroon, den generaal-majoor G. E. A. van Panhuys, van den grooten staf, Zr. Ms. gemagtigde bij de militaire commissie tot de Duitsche Bondsvergadering.

Verder heeft Z. M. goedgevonden bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Nederland, eervol te doen vermelden den 1sten luit. A. P. W. Meis en den serg. J. H. Boerlage, beiden van het wapen der inf. van het leger in O.-Indie, ter zake zij zich bij de expeditie tegen de kampong Sari-Bonoa in de maand April 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luit. ter zee 2de kl. J. P. Uyttenhoven en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder hebben onderscheiden.

— Men schrijft uit Soest:

Was het voor deze gemeente een groot voorregt, dat H. M. de Koningin-Moeder zoo lang op haar lustslot vertoefde, en werd Hoogstderzelver vertrek met innig leedwezen te gemoet gezien, gaarne maken wij melding, dat H. M. onze armen niet heeft vergeten, daar het HD. heeft behaagd, niet alleen aanzienlijke sommen voor partikuliere subsidiën te verleenen, maar bovendien op den 20sten dezer, door de commissie van weldadigheid alhier werden uitgereikt: 29 dekens, 112 mannen- en vrouwenhemden, benevens 105 kinderhemden, 105 paren kousen en even zoovele paren klompen. Ook schonk H. M. de aanzienlijke gift van *f* 250, om door behoeftige daglooners te worden verwerkt.

Bij de vele weldaden, welke door H. M. onze geliefde Koningin-Moeder zoo edelmoedig worden verleend, vermelden wij ook deze, om daardoor aan HD. de dankbare hulde eener bevoorregte gemeente toe te brengen.

—Men schrijft aan de *Prov. Gron. Ct.* uit 's Hage, dat de zaak der spoorwegen bij de Eerste Kamer minder gunstig staat dan voor een paar dagen, toen wij van denzelfden correspondent het berigt ontvingen, dat zich waarschijnlijk 22 leden voor het ontwerp zouden verklaren. Schoon naar de afdeelingen verzonden, vindt de zaak daar wederom vertraging, en nu is het niet meer waarschijnlijk, dat zoovele leden voor het ontwerp zullen stemmen, en schijnt men slechts op 18 stemmen te kunnen rekenen. Echter is de eindstemming van sommige leden nog niet bekend en de afloop nog zeer onzeker.

BELGIE.

Men meldt uit Charleroi, 20 December: De koude begint de wolven uit de bosschen te jagen. Deze dieren, door de sneeuw uit de Fransche Ardennen verjaagd, dringen onze zuidelijke provicien binnen. Men heeft er geheele benden gezien in de omstreken van Chimay, en op eenige punten in de landstreek tusschen de Sambre en de Maas gelegen. Verleden Zondag zijn twee wolven, door twee jagers van Charleroi, in de bosschen van de omstreken der stad nagezet, maar die dieren zijn hun ontkomen langs het buitengoed van Bierzée. Dezer dagen is een jonge wolf, denkelijk door den honger voortgejaagd, het logement de Grot, te Hanner-Lesse, binnengetreden, doch niemand vindende om hem te ontvangen, is hij den trap opgeloopen, en heeft zich op de eerste verdieping onder een bed gelegd. Maar op het eerste gelui der klok, die de geloovigen naar de mis riep — het logement ligt tegenover de kerk — werd de jonge wolf zoo verschrikt, dat hij het venster verbrijzelde en daardoor op den weg sprong, van waar hij dwars over het veld de vlugt nam; maar de honden haalden hem in en deden hem zijn uitstapje met den dood betalen.

—Een Fransch ingenieur, afgevaardigd door den Franschen minister van marine, heeft verscheidene dagen in de omstreken van Charleroi doorgebragt, om er stalen kolen aan te koopen, die hij naar Cherbourg, Brest en Fécamps heeft gezonden, waar zij zullen beproefd worden voor de dienst der stoombooten. De gelastigde van den Franschen minister heeft gezegd, dat de hoedanigheid dier brandstof waarschijnlijk aan de Belgische omstreken de voorkeur zou geven voor een grooten aankoop.

ENGELAND.

Londen, 21 Dec. Zaturdag ll. is wederom voor een bedrag van £ 5000 aan goud uit de *Royal Charter* geborgen. Het totale gewigt, tot heden bij de bank uit het wrak ontvangen, bedraagt ruim 32 centenaars.

— Eene groote meeting te Glasgow heeft een adres aan lord John Russell doen toekomen, waarin het vertrouwen der vergadering in de buitenlandsche politiek van den lord wordt uitgedrukt, en hem de ondersteuning der geheele natie wordt toegezegd, zoolang hij blijft vasthouden aan zijne staatkunde van non-interventie in de Italiaansche aangelegenheden.

— Op eene gisteren te Londen gehouden meeting, ter gunste van de oprigting van korpsen vrijwilligers, heeft sir Hamilton Seymour zich in krachtige bewoordingen uitgelaten over de noodzakelijkheid dezer korpsen en eene permanente verdediging des lands in het algemeen.

— Het katholieke weekblad *Tablet* behelst eene verklaring van de Roomsch-katholieken van Engeland en Schotland, ter gunste van de handhaving der wereldlijke magt van den paus.

— Gisteren, terwijl meer dan 10,000 personen zich op de Serpetine in Hyde Park met schaatsenrijden vermaakten, brak plotseling het ijs, zoodat meer dan 50 personen, bestaande uit mannen, vrouwen en kinderen, er door vielen. Gelukkig werden allen gered, men met uitzondering van een enkelen knaap; althans heeft een pet opgehaald, waarvoor zich geen eigenaar opdeed.

FRANKRIJK.

Parijs, 20 Dec. Van het congres wordt bijna niet meer gesproken; de datum schijnt op den 5den te zullen bepaald blijven, en het begin der werkzaamheden tusschen den 15den en 20sten Januarij. De benoeming der reeds genoemde plenipotentiarissen schijnt zich te zullen bevestigen, hoewel sommigen nog beweren, dat de paus op het presidentschap bij de zittingen voor zijn gevolmagtigde aanspraak maakt.

—De *Moniteur* heeft onlangs eenige inlichtingen medegedeeld, aangaande de expeditie van den kommandant de Saisset in Nieuw-Caledonië. Volgens die inlichtingen, zou de heer de Saisset eenige Europeanen hebben doen ter dood brengen, die de inboorlingen aanvoerden. Hij heeft daarbij echter gehandeld, zoo als hij moest doen. Zijne verantwoordelijkheid was groot; aan het hoofd staande van een expeditiekorps van slechts 160 man, tegenover eene ontzaggelijke me-

nigte vijanden, die zijn klein korps onophoudelijk belaagden, moest de heer de Saisset een voorbeeld stellen, ten einde zich het goede resultaat eener onderneming te verzekeren, die ten doel had deze kolonie voor Frankrijk te behouden.

Toen kapitein Fricot, als ware het, met het geweer op de borst was gedood, en het kleine expeditieleger meer dan 20 gewonden telde, hield de kommandant een krijgsraad en werd daarin beslist, dat de schuldigen, die met de wapenen in de hand waren gevat, des doods schuldig waren; den 8sten September had de ten uitvoerlegging van dit vonnis plaats, ten aanschouwe van een groot getal inboorlingen, die de hoogten bezet hielden. Het doel is bereikt, want de inboorlingen schijnen te zijn afgeschrikt en het leger kon ongehinderd voortmarcheren; den 21sten September kwam het te Port-de France aan.

—De vlottende schuld van Spanje bedraagt, volgens de *Gaceta* van den 20sten, 664 millioen realen.

— De berigten van Napels zijn niet gunstig; er heerscht eene groote spanning. De Fransche ambassadeur, de heer Brenier, heeft koning François II aangeraden, om, voordat hij misschien door eene beslissing van het congres zou gedwongen worden, eene meer liberale wetgeving en zachtzinniger bestuur aan zijn volk te geven; de koning schijnt dit te hebben beloofd, doch tot nu toe is daaraan geen gevolg gegevan. Men vreest thans algemeen, dat de geheele bevolking der Beide-Siciliën spoedig als één man zal opstaan en een liberaal bestuur eischen. Niettegenstaande de jeugdige koning volkomen overtuigd is van het gevaar, dat hem bedreigt, verschijnt hij dagelijks geheel alleen op straat en het is misschien dit blijk van vertrouwen, dat hem nog behoedt. Evenwel worden er steeds nieuwe complotten en geheime vergaderingen ontdekt, en zelfs is de politie, naar men zegt, eene zamenzwering der Mazzinistische partij, tegen het leven des konings, op het spoor; nadere bijzonderheden ontbreken nog.

Er werd gesproken over eene nieuwe gemeentewet, doch hetgeen men van de bepalingen daarvan is te weten gekomen, beantwoordt niet aan de hoop, die men daaromtrent had gekoesterd.

KLEIN-AZIE.

Tijdingen uit de Levant te Triest ontvangen, loopen tot 17 December.

Van de moordenaars des servischen senateurs Latar Aranghelovich is de een den 16den onthoofd, en de andere tot 15jarigen dwangarbeid veroordeeld.

Ten gevolge van de steeds toenemende moordaanslagen heeft de regering maatregelen genomen, om de hoofdstad van een menigte, zonder woonplaats of bestaan zijnde personen te bevrijden.

Nogmaals zijn 1000 tscherkessische emigranten aangekomen.

De spoorweg van Kustendsche naar Tschernawoda is gereed en zal in 't voorjaar geopend worden.

Volgens een korrespondentie uit Athene heeft de Oostenrijksche regering het plan, om Ragusa met Zante en een punt van den Peloponesus te verbinden. Tot dit einde zijn onderhandelingen met de grieksche regering aangeknoopt.

De telegraafstations in Scutari, Ismidt, Angora en Jozgad zijn bereids opengesteld, die van Sivas en Karput zijn bijna voltooid. Ook is men ijverig bezig aan de lijn van Bagdad naar Bassora, welk werk aan een engelschen ingenieur toevertrouwd is.

Pera, 17 Dec. De winter, die hier, niet uit een meteorologisch, maar wel uit een commercieel, en vooral uit een zedelijk oogpunt, veel voelbaarder is, dan op elke andere plaats, handhaaft ook thans zijn traditionele regten. Wel is het gezellig leven tot dusver veel levendiger dan in vorige jaren, maar daarentegen heeft de winter hier tooneelen hervoortgeroepen, gelijk slechts bij zulk een mengelmoes van alle volken, als hier hunne vertegenwoordigers tellen, mogelijk zijn. Wij zijn hier gedurende den winter van oudsher aan roof- en moordtooneelen gewoon, en belaas maakt deze, niettegenstaande de energieke magtsontwikkeling der politie, geen uitzondering. Diefstallen en nachtelijke inbraak zijn weer die gebeurtenissen, waarover het, in weerwil hunner vermetelheid, niet de moeite waard is te spreken. Daarentegen schijnen de moorden, waarvan wij hier sints eenigen tijd getuige zijn, uit geheel andere beweegreden als gewone roofzucht voort te komen. Op den bekenden moordaanslag op de Serviërs in Stamboul volgde onmiddelijk de moord op een turkschen overste, terwijl den volgenden dag door een Turk zelf vrouw en zuster werden neergesabeld. Voor eenige dagen werd een zeer bekend persoon, de tot de Oostenrijksche kanselarij behoorende Horvath Paschi, doodgeschoten; eenige dagen later werd de dragoman der engelsche kanselarij verraderlijk door een dolksteek omgebragt. Ll. zaturdagavond tusschen 5 en 6 uur werd de groote staat van Pera de schouwplaats van een bloedig drama, waarbij drie offers dood op de plaats bleven, een doodelijk gewond werd weggedragen en twee anderen min of meer gekwetst de plaats der bloedige ontmoeting verlieten. Den volgenden dag hadden diezelfde tooneelen beneden in Beschiktasch plaats, waar eveneens drie menschen vermoord zijn. Al de tot nu genoemde offers waren politieagenten, gemeentelijke dienaren en kanselarijbedienden, en niemand hunner werd uitgeplunderd. Onze politie, en vooral de gemeentelijke dienaren leven daarom in aanhoudende spanning, zooveel te meer nog, daar men zegt, dat geen hunner het voorjaar zal beleven. Ten spijt van de vermetelheid der moordenaars, is toch dusverre nog maar een van hen, die den engelschen tolk hebben omgebragt, in handen der politie, en ook deze gevangenneming heeft men alleen aan de list eens Engelschmans te danken.

Gisteren ochtend rukte een detachement militairen en kawassen naar de opene plaats voor de nieuwe brug, die Stamboul met Galata verbindt, met een geboeiden Muselman in hun midden. Een kleine eenvoudige roffel op de trom en de geboeide valt op 't aangezigt, zoolang als hij is, ter aarde, een robuste kerel in Albanezer kleeding treedt voor, salueert op turksche wijze den kommandeerenden officier, ontbloot zijn sabel, een houw snerpt door de lucht, en ter aarde ligt een hoofdelooze, in 't bloed zwemmende romp. De gevonnisde ligt nog steeds op dezelfde plaats.

Een uur later was het geheele kwartier Ainelitchesmé in beweging. Ten spijt van de nabijheid van militairen en politie, en van de levendige buurt waren er roovers in een huis gedrongen, en leefden daar op hunne wijze. Militairen en politie werden door een vrouwenlist in beweging gebragt en de roovers begonnen aan vlugten te denken. Maar de straten waren opgevuld met menschen, sabels en bajonetten, en in weerwil hunner pistolen en yatagans was de vlugt voor de roovers een onmogelijkheid. Daar verschenen op eens op het dak des huizes twee der bandieten, vuurden hunne pistolen op de zich in de straat verdringende menigte af, laadden op nieuw en sprongen toen van dak tot dak. Een gruwelijke jagt begon daarop: kawassen en soldaten liepen beneden vloekende de roovers na; steenworpen en pistoolschoten van boven onder de gillende menigte, het woedend gehuil der getroffenen, — zoo ging het voort, totdat de vlugtende roovers eindelijk het dak van een huis bereikten, waar men hun de spreuk: *Voi ch'entrate, lasciate ogni speranza!*[1]) kon toeroepen. Maar zoo gemakkelijk gaven zij zich niet gevangen. Het huis moest voet voor voet veroverd worden. Het gelijkt thans een bouwval, en de vergelijking is daarom te treffender, doordien een der bandieten letterlijk in stukken gehakt in de handen der overwinnaars viel. 's Avonds reden de gezanten met gevolg in den schitterendsten uniform gezamentlijk naar den sultan te Dolmabagdsche, om een voorstelling in het hoftheater door hunne tegenwoordigheid op te luisteren.

De grootvizier en Riza-pacha hebben het in den laatsten tijd nog al eens te kwaad met elkander gehad en ten gevolge hiervan heeft de *entente cordiale* een geduchte schok ontvangen.

Opera.

Gisteren avond had alhier de eerste opvoering van *Marie de Rudenz* plaats, ten benefice van Mr. en Mad. Guille. Het stuk is in Europa door den heer Guille bewerkt naar een drama van *Bourgeois en Maillan*. Als *ons* gevoelen over deze opera en de indruk, die zij op ons gemaakt heeft, moeten wij verklaren, dat, in weerwil van aanmerkingen, die men op gang en eenheid zou kunnen maken, het stuk ons wel voldaan heeft. Bij een deel van het publiek scheen zulks gisteren avond het geval niet te zijn, en wij schrijven het daaraan toe, dat de intrigue niet duidelijk uit het stuk in 't oog springt; althans wij voor ons moeten verklaren, nog niet op de hoogte te zijn, en dit was met vele anderen, die wij er naar gevraagd hebben, eveneens. Wij zouden daarom aanraden, voor een volgende voorstelling, de intrigue bekend te maken, bij wijze van hoofdzakelijken inhoud, waarvoor wij gaarne een plaatsje in ons blad willen inruimen.

De opkomst van het publiek heeft ons niet teleurgesteld, en de beneficianten denkelijk ook niet. De hoofdpartijen: *Conrad de Waldorf* (*Bonnet*) *Therry* (*Féraud*) *Marie de Rudenz* (*Mad. Guille*) en *Mathilda de Sarnen* (*Mad. Ponsin*) werden zeer goed vervuld. Bonnet heeft het eigenaardige, dat den waren kunstenaar kenmerkt, nl. zich geheel in zijn rol te verplaatsen; eveneens mogen wij dit zeggen van de beide dames. De verwachting van het publiek werd door het ongewone der ouverture zeer gespannen; de verschillende tempoos, afwisseling van instrumentatie enz., doormengd met breede en zangerige motiven, zooals bv. [illegible] in het begin, moeten deze uitwerking wel hebben. Als gedeelten, die ons het best zijn bevallen, noemen wij in de eerste acte, de duet voor twee sopranen die op meesterlijke werd voorgedragen, door Mad. *Ponsin* en Mad. *Guille*; in de tweede acte Bonnets romance, die voorgedragen werd, zooals men van Bonnet gewoon is; het slotkoor uit dezelfde acte; de solo in de entr'acte tusschen het tweede en derde bedrijf voor violoncel, waarbij de heer *Macaré* de welverdiende toejuiching des publieks ontving, enz. Wanneer de intrigue goed wordt begrepen, zal de Marie de Rudenz bij een tweede opvoering nog beter bevallen.

Onzen verdienstelijken décorateur, den heer van Kinsbergen, zij onzen lof toegebragt voor zijne uitnemende décoraties in de derde en vierde acte. Door dit te zeggen, herhalen wij alleen, wat het publiek door toejuichingen, die geen einde schenen te nemen, reeds gisteren avond heeft uitgedrukt.

Eindelijk, wij herhalen, wat wij reeds woensdag schreven, den heer Guille komt lof en dank toe voor zijn ijver. Hij heeft gewerkt naar zijn mate van krachten, en dat streven is loffelijk, verdient aanmoediging, aansporing. Dat hij voortga met werken en streven naar hoogere volkomenheid. Allen, hetzij de artistes van het tooneel, hetzij de leden van het orkest, die allen hun best hebben gedaan, om de opvoering te doen slagen, hebben onzen dank verdiend. Ook het Bataviaasch publiek, dat door een talrijke opkomst getoond heeft, gaarne zijn medewerking te verleenen.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

In een tijdstip, waarop de toestand der specerijperken en der perkeniers te Banda de aandacht van het Gouvernement en de geheele Nederlandsche natie in zoo ruime mate tot zich getrokken heeft en gespannen houdt, door de groote organisatie, die daarin staat ingevoerd te worden, waaraan de behoefte zich hoe langer hoe sterker doet gevoelen, — in een tijdstip, waarop dat Gouvernement de eerste stappen doet op den weg der verbetering in dien toestand, welke jaren, ja! wij zouden bijna zeggen, eeuwen lang voortgeduurd heeft en bij dat Gouvernement en bij die natie, zoo het scheen, tot dus verre onopgemerkt is gebleven, — in een tijdstip eindelijk, waarop dat gouvernement en die natie zich zware opofferingen getroosten, ten einde dien toestand te doen ophouden, de specerijperken en kultuur van den verachterden staat, waarin zij verkeeren, te brengen tot die hoogte, waarvoor zij allezins vatbaar zijn, en, daardoor de belangen der schatkist mede bevorderende, aan de perkeniers tevens eene betere toekomst voor te bereiden en te verzekeren, — in zoo een tijdstip, mijnheer de Redacteur! kan het niet anders, of ieder artikel, ieder vlugschrift, iedere verhandeling en iedere mededeeling van gedachten, die in of buiten de dagbladen en tijdschriften verschijnt of het licht ziet, omtrent de specerijperken, de specerijkultuur, de perkeniers of iets wat daaraan verbonden is of daarmede in betrekking staat, moet de belangstelling van elkeen gaande maken en in het bijzonder van ons perkeniers; die belangstelling wordt dan ook bij ons in dubbele mate opgewekt, wanneer daarbij wezentlijk de belangen der specerijperken en der perkeniers zoo wel als die van het Gouvernement worden in het oog gehouden of in acht genomen. — De schrijver of inzender van een zoodanig stuk kan zich verzekerd houden, dat hij altijd onzen dank en erkentelijkheid zal inoogsten, wanneer hij vrij van nevenbedoelingen, zijn tijd en arbeid besteedt, om die belangen te bevorderen.

Maar onze belangstelling wordt met een diep leedwezen vervuld, wanneer wij zien, dat men, onder voorgeven van in het voordeel dier belangen te schrijven, slechts de gelegenheid te baat neemt, om iemand, tegen wien men een wrok koestert en waaraan men mogelijk op geene andere wijze bot kan vieren, aan te [...] en het belang der zaak, waarvoor men zegt de pen opgevat te [...] ben, geheel uit het oog verliest en waardoor die zaak door [...] schrijven eerder benadeeld dan bevorderd wordt. Dezen in[...] mijnheer de Redacteur! heeft de lezing van het artikeltje of [...] brief, geplaatst in uw nommer van den 14den September l[...] leden, geteekend X, op ons gemaakt. Wij kunnen derhalve [...] niet weerhouden aan den anoniemen schrijver van dien [...] onze zienswijze en onze opmerkingen dienaangaande medete[...] len en hem het verkeerde van zijne handelwijze bescheiden e[...] eene vriendschappelijke wijze onder het oog te brengen; het [...] wij oordeelen op geene andere wijze beter te doen, dan door U [...] beleefdelijk te verzoeken wel een plaatsje in uw geacht dag[...] aan deze regelen te willen vergunnen. In de hoop dat dit [...] verzoek niet geweigerd zal worden, zij het ons vergund het [...] gende aan den onbekenden X-zelven te rigten.

Waarde heer X! duidt het ons niet ten kwade dat wij op [...] schrijven in bovenaangehaalden brief ons de volgende opme[...] veroorlooven.

Wanneer gij, waarde heer X! er niet aan twijfelt, dat het do[...] geschrevene nu of in den vervolge eenig nut zal stichten, waa[...] komt gij dan niet opentlijk voor de zaak uit, die gij verde[...] waarom treedt gij niet met open vizier in het strijdperk, [...] verbergt u achter de initiale X? Gij zoekt uw vijand te tr[...] en houdt u-zelven buiten schot, dat is niet loijaal en edelmo[...] van u gehandeld.

Wij willen gaarne, waarde heer X! met u instemmen, dat [...] Gouvernement zeer wijselijk handelt, door den inlander en an[...] oosterlingen niet te kwetsen en te beleedigen in hunne g[...] dienstige principes, door hen niet te storen in hunne gebru[...] lijke of godsdienstige feesten, waarvan velen bij hen tot h[...] zijn overgegaan van geslacht tot geslacht; feesten en plegt[...] den, waarvoor de Mahomedaan des noods zijn leven in de w[...] schaal stelt of laat; namelijk, en dit hebt gij, waarde heer [...] welligt vergeten er bij te voegen, voor zoo verre die hadats nie[...] strijd zijn met de Europesche instellingen, openbare orde, [...] en veiligheid of dat die hadats daarvoor niet gevaarlijk zijn.

Ook wij willen gaarne gelooven, waarde heer X! dat het [...] tige Albion zooveel berouw heeft als het hairen op zijn hoofd [...] dat het de zeden, gebruiken en godsdienstige instellingen [...] Hindoes en andere oostersche volken met zulk eene ruwe h[...] had aangerand; maar er bestaat een hemelsbreed onderscheid [...] schen het gebeurde in Britsch-Indië en hetgeen bij gelegen[...] van het Mahomedaansche nieuwjaar alhier is voorgevallen. [...] zooverre wij weten heeft de resident, tevens inspecteur der [...] ken, door de opzieners en boschwachters een of twee dagen v[...] het Mahomedaansche nieuwjaar, den perkeniers doen weten [...] uitnoodigen, om aangezien op vele perken toen een groote o[...] van noten bestond, het perkvolk op den dag van het Maho[...] daansche nieuwjaar niet algemeen van werken vrij te stel[...] het is zeer wel mogelijk, dat die bevelen of boodschap, monde[...] door den Resident gegeven en door de opzieners en boschwa[...] ters van mond tot mond overgebragt, niet letterlijk of woord[...] tot sommige perkeniers zijn gekomen en door dezen als een [...] gemeenen en uitdrukkelijken last beschouwd; maar bedenk e[...] waarde heer X! indien het in de bedoeling van den Resi[...] heeft gelegen om dien maatregel als een uitdrukkelijk beve[...] doen opvolgen, zoudt gij dan denken, dat de perkenier H. [...] zijne vrijpostigheid en eigenmagtige handeling in strijd met [...] bevel, door den Resident niet zou zijn onderhouden? Gij [...] niet medegedeeld, dat die perkenier H. daarover is gecorrige[...] of eene reprimande heeft opgeloopen en wij hebben trouw[...] ook van hem-zelven gehoord, dat hij niet eens daarover door [...] Resident is aangesproken, veel min eene bestraffing ontvang[...] Gij-zelf zegt: dat de heer H. diep medelijden met zijne p[...] hoorigen hebbende en ter voorkoming van ongelukken, daar [...] wel bespeurde, dat er eene groote gisting onder de bevolk[...] heerschte, tegen hen zeide: wel nu mannen! morgen zij[...] allen voor dien dag vrij," en kunt gij dan, waarde heer [...] nog volhouden, dat de Resident willens en wetens heeft goed[...] vonden, om de bevolking te gelasten den dag van het Maho[...] daansche nieuwjaar niet als feest- maar als werkdag te besch[...] [illegible] in die gewoonten en [illegible] goed vond zijn last niet op te volgen?

Neen, waarde heer X! die vlieger gaat niet op. Gij [...] ook, dat sommige perkeniers het voorbeeld van den heer [...] hebben gevolgd; doch dat anderen, daar zij te kleinmoedig [...] ren, den last hadden dat het volk hunner perken op eigen ge[...] overkwam, om met aandrang de vrijheid te verkrijgen tot [...] vieren van hun nieuwjaar, welke concessie dan ook nolens vol[...] werd verleend en de vroegere gegeven order of bevelen w[...] of werden ingetrokken; hetgeen niet weinig bespotting vero[...] zaakte, want men moet geene bevelen uitvaardigen dan na r[...] overweging en wanneer ze eenmaal gegeven zijn, moeten ze [...] gehandhaafd worden. Daar gelaten dat gij waarde heer X. [...] niet hebt medegedeeld, dat die sommige perkeniers, die het vo[...] beeld van den perkenier H. gevolgd hebben, deswege eenige [...] straffing of teregtwijzing hebben ontvangen, en dat het ons [...] bekend is, dat de resident op aandrang van het perkvolk zij[...] toenmaals gegeven bevelen weder heeft ingetrokken, en eens [...] nemende, dat de resident eenmaal die bevelen uitgevaardigd h[...] bende, ze later introk, dan vragen wij u, waarde heer X! is [...] daad dan zoo belagchelijk, dat die bespotting moet vero[...] zaken; De resident heeft dat bevel of boodschap niet aan [...] perkvolk, maar aan de perkeniers gezonden, hebben deze het [...] raadzame daarvan ingezien, dan is het niet meer dan hun p[...] geweest, zulks den resident bescheiden onder het oog te breng[...] want het regardeert eene zaak, waaraan hunne belangen ten naa[...] ste verbonden zijn; heeft die intrekking dus plaats gehad op a[...] raden of verzoek van een of meer perkeniers, wel nu! dan vin[...] wij, dat het zoo kwaad of verkeerd niet is gehandeld, dat [...] bespotting zoude verdienen. De koning-zelf kondigt geene w[...] af, dan na den raad van state gehoord te hebben en met geme[...] overleg der Staten Generaal en dikwijls nog na ingewonnen advi[...] van de betrokken departementen; de Gouverneur Generaal va[...] digt ook geene algemeene verorderingen of bevelen uit, zond[...] den raad van Nederlandsch - Indie gehoord te hebben en wint o[...] veelal eerst het advies in van de betrokken autoriteiten en d[...] partementen; waarom mag de resident, wien niemand tot raad[...] man is toegevoegd en die op zich-zelven moet handelen, dan e[...] bevel of boodschap, die hij mondeling heeft gegeven, op verzo[...] of aanraden van een of meer perkeniers niet weder intrekke[...] zonder zich daardoor bespottelijk te maken? of zoudt gij, waa[...] heer X! misschien willen, dat de resident, alvorens dat bevel [...] die boodschap aan de perkeniers te geven of te zenden, eerst ee[...] conferentie met hen had moeten beleggen, ten einde hun g[...] voelen daaromtrent te hooren of te vernemen? Wij gelooven d[...] gij moeijelijk een perkenier zult vinden, die dit met u z[...] wenschen.

Uit uwe stelling, dat de resident een uitdrukkelijk bevel h[...] uitgevaardigd, dat het perkvolk op den dag van het Mahom[...] daansche Nieuwjaar zonder uitzondering moest werken, hebt g[...] ook de gevolgtrekking gemaakt, dat daardoor welligt onluste[...] of groote wanordelijkheden op de perken konden zijn uitgebro[...] ken, waarbij hoogst waarschijnlijk bloed zoude gestroomd e[...] menig Europeaan of militair zijn leven bij verloren hebben [...] Bah! lieve beste heer X! hoe kunt gij toch zulke gedachten i[...] het hoofd krijgen; het zijn van die droom- of schrikbeelden [...] die doorgaans gedurende eene ijlende koorts de hersenen bevan[...] gen; waart gij ook misschien pas van eene zoodanige koorts g[...] nezen, toen gij die veronderstelling maaktet en ter neder schreeft? [...] Met uitzondering van eenige enkelen, die er op gesteld ware[...] op dien dag hunne godsdienstoefening in den tempel bij te wo[...] nen, zijn wij overtuigd dat de meesten van het perkvolk die[...] dag beschouwen als een dag van uitspanning en zij ook even[...] zeer tevreden zouden zijn, indien hun daarvoor een andere [...] dag, wanneer de oogst van notenmuskaat weder gehaald was [...] werd aangewezen; ware dit het geval niet, dan zouden, instede [...] van een kleine tempel te Neira, een dito te Lonthoir en een di[...] te Celamo, welke te zamen naauwelijks al de vrije Mahome[...] danen alhier kunnen bevatten, wel een dozijn van zulke tempel[...] (Mesigiet) dienen gebouwd en even zoo veel priesters (Imams)

---

1) Gij die hier binnentreedt, geef alle hoop verloren. (Dante, *Divina Comedia*, zang 3, vers 9.

aangesteld te worden, en die nog naauwelijks voldoende zouden zijn, om aan al het perkvolk gelegenheid te kunnen geven, hun nieuwjaarsfeest godsdienstig in hun tempel te vieren. Neen! waarde heer X! uwe vrees voor onlusten of wanordelijkheden op de perken was zeer ongegrond; zoo vroom en fanatiek zijn die goede menschen nog al niet uitgevallen.

Gij hebt ook voorspeld, dat het verschijnsel zeer spoedig zal plaats hebben, dat de perken veel minder noten dan voorheen zullen afwerpen, omdat de resident bevelen heeft gegeven, de schutboomen om te kappen en de perken schoon van gras te houden. Lieve beste heer X! onze verwondering steeg ten top, toen wij die zinsnede lazen; wij kunnen moeijelijk begrijpen, hoe gij zoo iets kunt beweren. Is het dat gij het publiek iets bijzonders en vreemds wilt opdisschen, of dat gij meent den heer Insinger en degenen, die het denkbeeld voorstaan om de notenproductie stationnair te doen blijven of zelfs achteruit te doen gaan, ten einde daardoor den marktprijs der specerijen te doen stijgen, daarmede te believen of genoegen te doen? Zonder in een onderzoek te willen treden over de juistheid van uwe bewering, moeten wij slechts dit opmerken, dat het ons voorkomt, dat de bevelen van den Resident niet goed werden begrepen en door degenen, die nog het gevoelen aankleven: hoe meer boomen, hoe meer vruchten, al stonden de eerste een paar voeten van elkander, als nadeelig werden beschouwd. — Voor zoo verre wij weten heeft de Resident den perkeniers sterk aanbevolen en aan hunne zorg en beleid overgelaten, om zoowel noten-boomen als kanari-en andere boomen, die te digt op den anderen staan, weg te kappen, ten einde den notenmuskaatboomen de noodige ruimte tot hun groei en bloei te bezorgen. Schutboomen zijn die boomen, welke langs de stranden staan en op plaatsen, welke zonder die schutboomen, aan de felle winden vrij spel zouden geven, om de notenboomen te vernielen en de vruchten rijp en onrijp te doen afvallen. Wanneer in sommige perken, zooals gij wilt beweren, deze soort boomen zijn omgekapt, dan is het eerder aan de zorgeloosheid en het weinig beleid en doorzigt van de perkeniers dier perken te wijten, dan aan de bevelen van den Resident. Zoo ook is het gelegen met het bevel van gras kappen: de Resident bedoelt het uitroeijen van de varens en ander onkruid, ten einde het zoeken en vinden van de rijp afgevallen noten gemakkelijk te maken en de jonge notenboomen in hun groei niet te belemmeren, maar gras, mits dat het maar kort wordt gehouden, wordt zelfs door den Resident aanbevolen, om die onder de notenboomen te laten staan, ten einde het wegspoelen van den grond of de aarde bij zware regens voor te komen. Dit hebben wij meer dan eens uit zijn mond vernomen; mogt men dat ook verkeerd begrepen en verkeerd toegepast hebben, dan heeft men de nadeelen daarvan aan zich-zelven en niet aan den Resident te wijten.

Maar hoor eens, waarde Heer X! zoo ver zijn wij nog niet; volgens mededeeling van een geloofwaardige zijde, is de geheele opbrengst der specerijen van al de perken te zamen in de laatste paar jaren steeds toenemende: dit jaar 1859 overtreft zelfs al de voorgaande jaren. Wij voor ons koesteren ook geene vrees, dat de productie onzer perken achteruit zal gaan, wanneer het aantal perkarbeiders maar niet verminderd en door het Gouvernement voor de behoorlijke aanvulling van het ontbrekende gezorgd wordt, dan kunnen wij u verzekeren, dat gij u in uwe voorspelling deerlijk vergist, het publiek om den tuin geleid en den heer Insinger en die zijn gevoelen voorstaan, met een doode mosch verhengd hebt.

Het zij verre van ons, dat wij door dit schrijven eene verdediging van de handelingen van den Resident op ons willen nemen; die hoofdambtenaar heeft dat welligt niet eens noodig en zal welligt, zoo hij zich door u verongelijkt mogt gevoelen, den weg of het middel weten te vinden, om zich te regtvaardigen; maar alleen [illegible] wij getracht, u, waarde Heer X! de onjuistheid van [illegible] en het verkeerde daarvan beleefdelijk onder het oog te brengen. Zie eens hier: Het Gouvernement getroost zich thans groote opofferingen, om de notenmuskaatcultuur te Banda te bevorderen of vooruit te brengen en het lot der perkeniers te verbeteren. Algemeen koestert men de hoop, dat de prijs der specerijen verhoogd zal worden, dat zal dan ook den Lande eene [illegible] jaarlijksche duizenden guldens kosten; natuurlijk verwacht het Gouvernement, dat al die opofferingen goede resultaten zullen geven en de schatkist ook de vruchten daarvan zal plukken; maar indien gij nu, waarde heer X! met uwe prophetiën voor den dag komt, dat het verschijnsel zeer spoedig zal plaats hebben, dat de perken veel minder noten dan voorheen zullen afwerpen, en het Gouvernement, daardoor afgeschrikt, op den weg der verbetering, dien het heeft ingeslagen, blijft stilstaan of daarvan terug treedt, dan, waarde heer X! hebt gij niet den Resident zoo zeer, maar ons perkeniers door uw schrijven en scheve voorstelling der zaak een leelijke kool gestoofd. Dit is het, dat wij u voornamelijk en zeer beleefd onder het oog willen brengen en u tevens vriendelijk verzoeken, indien gij nog lust mogt gevoelen, om aan uwe hartstogten lucht te geven en den tegenwoordigen resident aan te vallen, dit dan te doen op een ander terrein en buiten dat der perken en perkzaken, wier belangen gij door uwe onbedachtzaamheid eerder zoudt benadeelen dan bevorderen, te blijven; en vooral niet te willen vergeten uw masker af te doen, want hierdoor brengt gij misschien menigeen in verdenking, die onschuldig en onverdiend de onaangenaamheden daarvan zouden kunnen ondervinden.

Door de plaatsing dezes in uw dagblad zult gij, mijnheer de Redacteur! ons zeer verpligten.

Wij hebben de eer te zijn

UEd. Dw. dienaren

M. Lantzius.
P. Hartog.
R. F. Versteegh.
J. G. Mulder.
W. van der Sluijs.
L. Hartog.
J. P. van der Broeke.
von Buggenhagen.
Herrebrugh Jr.
L. F. Versteegh.
Le Cerff.
F. Kloeth.
Delmaar.
J. J. S. Jurgen.
J. W. Leunissen.
P. C. Schoenmaker.
F. F. Versteegh.

[illegible] December 1859. 1)

1) [illegible] leed doet het ons, op deze wijze misleid te zijn geworden. Doch [illegible] redactie een stuk ontvangt van iemand bij haar bekend, die op het [illegible] stuk zegt: »Na UEd. de plegtige verzekering gegeven te hebben, [illegible] alleen in het belang van den lande, vrij van alle nevenbedoe[illegible] zijn, heb ik het genoegen mij te teekenen, enz." — en die ons [illegible] ver en steller opgeeft, dan zal men ons toestemmen, dat de [illegible] andere kan doen dan zulk een stuk te plaatsen, vooral wan[illegible] ontbreekt, om nadere inlichtingen in te winnen.

Bijzon[illegible] geachte Redactie van den »Java-Bode" inzenders dezes ver[illegible] aan het onderstaande een plaatsje in haar veel gelezen [illegible] gunnen.

Eene vraag.

Van verschillende [illegible] worden klagten gedaan, over de vernederende onderscheiding, die vele Gouvernements-ambtenaren en geëmploijeerden moeten ondervinden, daar zij tot hunne verwondering *ditmaal* van de [illegible] op het, den 19den dezer te geven galabal en soupé, werden uitgesloten, althans zij ontvingen geene invitatie-billetten.

Hoezeer dat verzuim [illegible] aan onzen algemeen geachten Resident kan worden geweten, [illegible] wij ons echter veroorloven de vraag te opperen, *wat er [illegible] mogt hebben gegeven?* terwijl,-voor het geval zulks [illegible] eene bloote vergissing toe te schrijven was, — zij langs [illegible] weg de vrijheid nemen, geachten Resident beleefdelijk te verzoeken, de door hunne respectieve chefs ingediende nominatieve opgaven voor bedoelde invitatie alsnog te willen herzien.

Batavia, Februarij 1860.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR.
Februarij	5	Austra ie	Bennie Doon	W. C. Jones	Hongkong	28 Jan.	Australie
"	—	Fransch	Taffarette	E. Dereix	"	26 "	Havre
"	—	"	Emile Pereire	P. Poirier	Macao	23 "	Havana*)
"	—	Neder andsch	D. e. Vissen	W. van der Linden	Pimbrey	13 Oct.	Soerabaija
"	—	"	Z. M. schoener Reinier Claassens	...	Helvoetsluis		Tafelbaai
"	6	H. Britsch Ms.	stooms. Reinard	J. G. Goodenough	Ascension	5 Dec.	via Singapore naar China
"	7	Engelsch	Bride of the Seas	W. Donald	Shanghae	24 Jan.	Londen
"	9	"	West of London	W. H. J. Howkins	Singapore	3 Feb.	"

*) Met 460 Chinezen, alles wel.

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
Februarij	8	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	A. A. Couteron	Soerabaija	5 Febr.	W. Cores de Vries.
"	—	"	bark	Batavia	Oeij Holian	Pecalongan	24 Dec.	Gezagvoerder
"	9	Z. M.	stooms.	Merapie ... Kapt. Luit.	t/z. A. J. Kroef	Soerabaija	5 Febr.	
"	—	Ned. Indisch	bark	Hairol Barie	Sech Moh. Arfan	Riouw	2 "	Buys Jacobsen & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Februarij	9	Nederlandsch	bark	Nova Zembla	A. J. B. Hordijk	Soerabaija
"	—	"	"	Schoon Verbond	R. H. Borchers	" via Samarang
"	—	Ned. Indisch	schoener	Apie Maas	Lim Tjatjoeij	Cheribon
"	—	Engelsch	bark	Monarch	G. Marr	Poeloe Merah
"	11	Ned. Indisch	stooms.	Padang	A. Guijot	Samarang, Soer. en Molukkos.
"	—	"	"	Batavia	A. A. Couteron	Pontianak en Sinkawang

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Wilhelmina en Clara	C. Abrahamsz Jr.		Haager & Schuurman.
"	"	Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Samarang en Soerabaija	"
"	"	Konink. Ned. Yachtclub*	F. L. Zack	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	"	Abel Tasman*	J. B. Rijken		B. Kopersmit & Co.
"	"	Java	S. S. van Dam		"
"	"	A. R. Falck	D. van Duijvenboden		"
"	"	Friesland	Mispelblom Beijer	Soerabaija	Dümmler & Co.
"	bark	S. van Heel*	P. Dietz		J. Cezard & Co.
"	"	Sagitta*	Bakker		C. Bahre & G. Kinder.
"	schip	d'Elmina	F. C. Teengs		J. Cezard & Co.
"	bark	Triton	H. G. T. Adriaans		Reijnst en Vinju.
Ned. Indisch	brik	Ocean*	Giam Liangsoeij		Buijs, Jacobsen & Co.
"	bark	Saijool Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	"
"	"	Hairol Barii*	Sech Arfan		"
"	"	Egbert*	Tormijn	Panaroekan	Maclaine, Watson & Co.
"	brik	Zwaluw*	P. Bloem	Sydney	Haager & Schuurman.
"	bark	Generaal Michiels*	D. de Wilde		"
Engelsch	bark	Duchess of Sutherland*	Meggett	Soerabaija	Wilson & Co.
Spaansch	schip	Reina del Oceano*	Sarachaga		Dümmler & Co.
Amerikaansch	bark	Dictator*	Zerega		"
"	"	Union*	Willey	China	Paine, Stricker & Co.
"	schip	Kleber*	Vorgijie	San Francisco	Maclaine, Watson & Co.
Bremer	bark	Rubens*	F. Soltenhurn	Soerabaija	C. Bahre & G. Kinder.
Russisch	"	Windock*	van Rittern		"
Amerikaansch	"	Rebecca*	E. Micheuer		"
Oldenburg	schip	O'Thyen*	Addick		Busing, Schröder & Co.
Hanov.	bark	Esperance*	H. A. Teyen		E. Moormann & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN.
Januarij	28	Nederlandsch	bark	Stad Zierikzee	J. J. Klein	26 Jan.	Pekalongan
"	—	Ned. Indisch	"	Alrachmanie	Mohamat Sidik	18 "	Riouw
"	—	Nederlandsch	schip	Sumatra	H. Grivel	25 "	Batavia
"	29	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	27 "	"
"	—	Nederlandsch	schip	Hollandia	P. Wap	26 "	"
"	—	Hamburgsch	"	Carl en August	A. Muller	27 "	"
"	—	Ned. Indisch	schoener	Maria Catharina	Radjidin	16 "	"
"	30	"	brik	Henriette	H. Chevallier	28 "	"
"	—	"	stooms.	Batavia	Neijts	29 "	"
"	31	"	bark	Ellen	F. A. P. Wentholt	22 "	Soerabaija
"	—	Hamburgsch	schip	Macasser	J. Godje	29 "	Batavia
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Banda	G. Neye	— "	Soerabaija
Februarij	1	Siam	bark	Hong Thaij	So Koan	18 "	Siam

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Januarij	28	Engelsch	schip	Jacatra	J. M. Foldridge	Soerabaija en Nederland
"	—	Fransch	"	La Rose	V. [illegible]	[illegible]
"	—	"	bark	Alma	E. Pilieu	"
"	29	Nederlandsch	"	Staatsraad van der Houwen	J. Heijmeriks	Nederland
"	—	"	"	Paul Johan	A. Kooij	Pekalongan en Nederland
"	31	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija
"	—	"	"	Batavia	Neijts	"
Februarij	1	"	"	Banda	G. Neye	Batavia
"	2	Fransch	schip	Le Cezard	H. Ross	Frankrijk

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Stad Zierikzee	J. J. Klein	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	brik	Henriette	H. Chevalier		Dorrepaal & Co.
"	bark	Cornelia Matilde	P. Snoeij		"
Hamburg.	"	Macasser	J. Godje		Wermuth & Co.
Nederlandsch	schip	Hollandia	P. Wap		Thooft & Co.
Hamburgsch	"	Carl en Auguste	A. Muller	Nederland	Dorrepaal & Co.
"	"	Davo	H. Weijtenhorst	China	Gezagvoerder.
Siamsch	brik	Tjoan Lie	Njo Kiok		"
"	bark	Kiem Tjing Hiem	IJap Sian		"
"	"	Riem Ing Moei	Tjan Ling		"
"	.	Goang Mo	Goei Na		"
"	"	Tjoan Bie	Tan Pioe		"
Ned. Indisch	brik	Srie Negara	Intje Kandar		"
"	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel		"
"	bark	Pilades	J. Winter		"
"	"	Bientang Anam	P. J de Gee		"
"	"	Ararat	P. Verschuur	Soerabaija	"
"	"	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Batavia	Dorrepaal & Co.
"	bark	Hap Eng	Tan Kie		Gezagvoerder.
"	"	Alrachmanie	Mohamat Sedik		"
"	"	Ellen	F. A. P. Wentholt	Pekalongan en Batavia	B. Kopersmit & Co.
Siamsch	"	Hongtaij	Sou Koan		Gezagvoerder.
"	schoen.	Maria Catharina	Radjidin		"

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN.
Januarij	25	Ned. Indisch	stoomb.	Kraton	Karidin	Soerabaija
"	—	Zweedsch	schip	Augusta	Sandeberg	"
"	27	Ned. Indisch	kotter	Krappe	Mardam	"
"	30	Nederlandsch	schip	Deligence	L. Smit	"

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Januarij	18	Ned. Indisch	stoomb.	Kraton	Karidin	Soerabaija

In lading liggende schepen te *Pasoeroean.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co. Soerabaija.
"	"	Copernicus	L. Visser	Nederland	Fraser, Eaton & Co.
"	"	Diligentia	D. van Bentveld	"	
"	"	Deligence	L. Smit	"	B. J. van Eck & Co. Soerabaija.
Zweedsch	"	Augusta	Sandeberg	"	Fraser, Eaton & Co.

Aangekomen schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.
Januarij	26	Ned. Indisch	stooms.	Ambon	W. Vogel	Makassar
"	—	"	"	Java	Bernoster	"
"	—	Nederlandsch	bark	De Twee Anthonijs	C. V. Rijn van Alkemade	Batavia
"	—	Ned. Indisch	"	Kalimantan	Lie Oentat	Bandjermassing.
"	—	"	"	Hasina	Intjee Lanang	[illegible]
"	28	Engelsch	"	Amelia Breillat	J. Moris	Sydney.
"	—	"	"	Henry Winch	A. Griffin	Balie Ampenan.
"	—	Zweedsch	"	Hedda Frideriká	O. L. Lartzen	Cheribon.
"	—	Ned. Indisch	"	Noorbani	Said Alie bin Jin	Batavia.
"	29	"	stooms.	Kapitein van Os	W. Gleser	Banjermassing.
"	30	Z. M.	"	Merapie	Lt. t/z. 1 kl. E. A. B. D. Rijken	"
"	—	Ned. Indisch	schoen.	Venus	Jan	Balie.
"	—	"	bark	Hawiel Haij	Sech Soban bin Said	Grissee
"	—	Nederlandsch	"	De Amstel	Rademaker	Samarang.
"	—	"	"	H. Vincent [illegible] Paolo	K. H. de Groot	Batavia.
"	—	"	"	Java	Worthington	"
"	31	Ned. Indisch	stooms.	Makassar	A. G. Bosch	Grissee.
"	—	"	bark	Ujiehsing	Kwee Soeijeng	Samarang.
Februarij	1	"	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia.
"	—	"	"	Batavia	Neijs	Samarang.

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Januarij	26	Ned. Indisch	bark	Jupiter	W. H. Vol	Makassar.
"	—	Nederlandsch	"	Jan Pieterz Koen	A. C. Hugenholtz	"
"	28	Ned. Indisch	"	Kiem Heg Ing	Ooi Bok Ing	Koetei.
"	29	Nederlandsch	"	Postillon	J. C. van de Pol	Nederland.
"	—	Ned. Indisch	"	Alhamadanie	Said Alhabassij	Cheribon.
"	—	"	stooms.	Banda	G. A. Nefje	Batavia.
"	—	"	bark	Fathool Madjiet	Said Asegaf	Moluccos.
"	30	"	stooms.	Makasser	A. G. Bosch	"
"	31	"	bark	Bientang Tjaigoan	Ong Kanghan	Balie.
"	—	Nederlandsch	"	Nederland en Oranje	L. F. van Ruijven	Pasoeroean.
"	—	Z. M.	stooms.	Madura	Lt. t/z. 1 kl. H. P. Klerk	"
"	—	Ned. Indisch	"	Kraton	Kariedin	"
Februarij.	1	Zweedsch	bark	Antelope	H. Halberg	Zweden.
"	—	Ned. Indisch	stooms	Ambon	W. Vogel	Batavia.

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Johannes Lodewijk	van der Waal	Nederland	Fraser, Eaton & Co.
Pruissisch	"	Dolphin	Klein	Nederland	"
Hamburgsch	"	Arracan	Kohlken		"
"	"	Herschel	Hanschild		Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
"	"	John Herman	K. J. Dickmann	Amoij	"
Amerikaansch	"	Witch	Hultman		"
Engelsch	"	Augusta	Babot	Cowes	"
Nederlandsch	"	H. Vincentius à Paolo	de Groot	Nederland	"
"	"	Eensgezindheid	Flik	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	"	Delftshaven	Schaap		"
"	"	Amstel	Rademaker		"
Zweedsch	"	Caroline	A. P. Dijberg		B. J. van Eck & Co.
Nederlandsch	"	Almelo	R. P. Tjebbes		Schimmelpenninck & Co.
"	"	Amicitia	D. Gaaff		"
Fransch	stoomkorv	Phlegeton	Kolonel T. Picard		P. Kervel
Nederlandsch	bark	Agatha en Maria	W. B. van Zijp		P. Kervel & Co.
"	"	Vrijhandel	W. Levenstein		"
"	"	Galilei	T. J. H. Koch	Amsterdam	"
"	"	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Amsterdam	"
Engelsch	"	Saugeen	H. Versight	Oostzee	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsch	"	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Keim		"
"	"	Valparaiso	Kok	Macasser	"
"	"	Albrecht Beijling	Muller	Nederland	"
"	"	Twee Anthonijs	C. van Rijn van Alkemade	Rotterdam	Anemaet & Co.
Engelsch	"	Nina	W. Lingard		Hill, Broekman & Co.
"	"	Henry Witch	Aleij Fraser	China	"
Nederlandsch	"	Neerlands Koningin	G. Gerling		E. ten Brink & Co.
Engelsch	"	Scotia	G. Ward		Major, Matzen & Co.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	21	N. I.	bark	Batavia	Oeij Hollian	Pecalongan
"	—	Ned.	schip	Nieuw Holland	L. Tuk	Batavia
"	26	Belg.	"	Eduard en Julie	J. Menue	"
"	27	N. I.	schoen.	Attiat Tilmoula	Mohamad	Riouw

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	23	Zweed.	brik	Hedda Fredderika	Larsson	Soerabaija
"	—	N. I.	schip	Noorfolk	Said Matahar.	Pontianak
"	26	Eng.	schoen.	Good Luck	Latip	Munt. en Sing.
"	28	N. I.	brik	Tartar	Tan Ingkan	Batavia

Aangekomen schepen te *Indramaijo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	28	Pruiss.	schip	Der Sud	Malchou	Batavia

Vertrokken schepen van *Indramaijo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	23	Ned.	schip	Graaf van Heiden Reinestein	Wamsteker	Tagal

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Jan.	24	Ned.	schip	Graaf van Heiden Reinestein	Wamsteker	Indramaijo

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	29	Ned.	bark	de Stad Zierikzee	Klein	Samarang

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 11 FEBRUARIJ.

Arak, *f* 47,50,— afgedaan.
Koffij, Java *f* 35.50,—
———, Padang, geen voorraad.
Suiker N°. 16 *f* 16,— geringe voorraad
Jenever A. V. H. bij Reynst en Vinju *f* 12,— p. kelder, in Consumptie.
Rijst, Indramaijoe met zakken, niet aan de markt.
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 150,— @ *f* 160,— } weinig voorraad.
———, " " 2de kwaliteit, *f* 140,— @ *f* 150,— }
———, Cagar *f* 120 @ *f* 130,—
Wisselkoers op Holland 101%, Gouvernement 6/m. pari, Engeland *f* 11,85. Singapore *f* 2,50. China *f* 2,85. Calcutta *f* 128.

TE SOERABAIJA, DEN 6 FEBRUARIJ.

Suiker *f* 16 @ 16¼,—
Koffij, *f* 35,—
Rijst, (Carga) ℔ koijang *f* 135 @ *f* 150,—
Idem (witte) " " *f* 160 @ *f* 175,—
Koehuiden ℔ pic.
Arak ℔ legger *f* 45,—
Olie (Klapper.)
Olie (Katjang)
Kadjang Matten *f* 11,—
Rotting *f* 8 @ *f* 9,—
Wisselkoers pari.

Schepen in Lading.

naar	TE AMSTERDAM.
Batavia	Henriette. — Portengen
	Henriette Geertruida. — de Boer
" en Soerabaija	Willem Daniel. — de Meester.
" en "	President Piste. — Marten.
" Samarang en Soerabaija	Maria Veronica. — Mulder
" Cheribon en Pecalongan	Margaretha Simonetta. — Hofman
Padang	Zeelandia. — Blankhart.
Soerabaija	Koning Willem III. — Zeijlstra.
	Willem Eggerts. — Faber.
"	
" en Samarang	Kijkduin. — Oldendorp.
Kaap de Goede Hoop	Provincie Drenthe. — Beckering
Sydney	Amazone. — Abbink.
	TE ROTTERDAM.
Batavia	Gouverneur van Swieten. — v. d. Harst.
	Guinea. —
"	Jan van Galen. — de Boer.
" en Samarang	Juno. — Nicolai.
" en Soerabaija	Watergeus — Kramer.
Amboina	Erasmus. — van Heiningen.
Soerabaija	Koning en Vaderland. — v. Bruggen
Singapore en Hongkong	Jeannette en Cornelia. — Verhoeven.
Kanagawa (Japan)	Krimpen a/d. Lek. — Ouwehand.

Vervolg

Scheepsberigten.

Het schip Louisa, Kapt. Buijs, is door het Fransche Gouvernement bevracht, om dragende batterijen van Toulon naar China over te voeren.

De schepen Azia, Kapt. Molenaar, Nicot, Kapt. Ameat, en Wassenaar, Kapt. Hofstee, den 15 dezer naar Batavia uitgezeild, doch wegens dikke mist uit zee teruggekomen, liggen zeilklaar ter reede van Texel.

Vrachten.

Van Nederland naar	Batavia	*f* 40	à	—	
" " "	Samarang	" 45	"	50	met 15%
" " "	Soerabaija	" 50	"	55	
" " "	Singapore	" 50	"	—	
" " "	Macasser	" —	"	—	
" " "	Padang	" 70	"	—	
" " "	Hongkong	" —	"	—	
" " "	Kaap de Goede Hoop	" 50	"	—	
" " "	[illegible]	" 60	"	80	
" " "	[illegible] en steenkolen	" 40	"	—	
" " "	[illegible]	£ 2½	à	£ 2¾	pr. reg. ton
" Engeland "	[illegible]	" 3¼	à	" 4	
" " "	[illegible]	" 2¼	à	" 2½	
" " "	[illegible]	" 2¼	à	" 2½	
" " "	China	" 2¾	à	" 3¼	

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Wassenaar, Kapt. Hofstee: De heeren A. Strauss, A. J. Uilkens, K. J. Verburg en H. J. M. de Munnich, mevr. A. C. M. Reuvekamp Gille, mej. J. L. Engel, J. J. C. Kamphuis en D. E. Loef Schuphoven.

Per Azia, Kapt. Molenaar: De heeren P. Z. E. Specht Grijp en echtgenoot, D. J. F. Klinkhamer, C. R. Lohr Jr., C. Rijers, C. J. Alberda, O. Furet, J. A. Allers en D. J. Soeterik.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam en Rotterdam,

van den 9e tot en met den 24e December 1860.

(*Vervolg en Slot van ons vorig No.*)

Droogerijen. Camphor is sedert het laatste berigt met 82 cs. herhaaldelijk betaald voor *Japan.* Met moeite zou men daarvoor nog teregtkomen. — De 3000 Ko. Cubeben, te Rotterdam per Fop Smit aangevoerd, werden tot zeer hoogen prijs grif verkocht. Tot 120 à 125 cs. blijft het artikel verder gevraagd. — Voor prima Gum Damar werd dezer dagen 28 cs. besteed. Voor afwijkende kwalit. is minder vraag. — In Gum Elastiek hadden wederom eenige zeilende afgedoeningen plaats tot vorige prijzen. — Radix Galanga lager gestemd. — Staranijs daarentegen meer gezocht en hooger in prijs. — Terra Catechu met een aanvoer te Rotterdam van 100/m. Ko. waarvoor *f* 17½ gevraagd wordt. — Was, Japansche met levendigen handel. Behalve 500 kisten laatste aanvoer, welke tot *f* 37 dooréén coulant verkocht werden, gingen nog verscheidene partijtjes van de hand tot *f* 38 voor prima, blank en *f* 37 voor goed blank. — Bindrotting in eene vrij vaste stemming.

De te Rotterdam geveilde 300 kn. Gum Damar werden verkocht tot 28 cs., de 20 kn. Paarl Sago van *f* 9½ tot *f* 10½ de 10 kn. Rhabarber van 110 tot 130 cs. en de 10 kn. Radix Galanga tot *f* 10.

Huiden, in dezelfde positie; de beperkte voorraad [illegible] tingen, [illegible] 180 stuks Padang en [illegible] tot vaste prijzen.

Verfwaren. Indigo. De stemming bleef zeer vast, doch waren de omzettingen zeer beperkt, en hebben over de geheele maand slechts 40 kn. Java bedragen. De bij particulieren aangevoerde 342 kn. zijn nu allen gelost, gedeeltelijk zelfs reeds aan de markt. — Cochenille. Met zeer weinig handel. — Sapanhout. Niets in omgegaan. Kleine partijtjes zijn evenwel naar gelang der kwaliteit te verkoopen. — Kadranghout. Op levering hebben eenige kleinigheden tot goede prijzen koopers gevonden. Bij matigen aanvoer blijven de noteringen te bedingen. — Kurkuma blijft in geheel onveranderde stemming. Niettegenstaande de lage prijzen geniet het artikel niet de minste vraag. — Salpeter, Oost-Indisch. Geheel zonder handel.

Katoen, geene omzettingen hadden er in de laatste 14 dagen plaats. Het artikel O. I. Katoen is veel achteruitgegaan, doch thans op de lage prijzen in vastere stemming.

Metalen. Van Banca Tin werden ca. 700 Blokken tot *f* 83 afgedaan; waartoe aangeboden blijft. De omzet wordt beperkt door de gestremde scheepvaart. Van Billiton Tin werden 2459, Blokken per Whampoa te Rotterdam bij particulieren aangevoerd. — Koper voortdurend hooger gehouden.

Arak. te Amsterdam werd in dit artikel niets afgedaan, doch te Rotterdam werden verkocht 100 Leggers ex Rose tot geheimen prijs en 58 Leggers tot Fop Smit, van hooge sterkte of zoogenaamde Arak Alcohol, tot boven de *f* 135, van boord te ontvangen.

Handelsberigt van China.

HONGKONG, 14 Januarij.

Uitvoer.

De geheele uitvoer van THEE naar Engeland heeft van 1 Julij tot 31 December 1859 bedragen 59,165,491 ℔ en naar de Vereenigde Staten in datzelfde tijdperk 24,265,038 ℔.

Voor 't overige ging in de laatste dagen, wat Thee betreft, niet veel om. De handel bepaalde zich tot kleine aanvragen.

Ook te CANTON was het stil.

SHANGHAE. ZWARTE THEE. De handel was gering, alleen 3500 *Ningchow* en gewone *Oopack-Congo* ad 25 @ 30 thails, 2500 kisten *Lesan* en *Shanghae dito* gepakte 17,50 @ 25 thails. Onverkochte voorraad aan de markt 20000 kisten *Ningchow* en *Oopack-Congo*, 5000 kisten *Shanghae gepakte dito* en 4000 kisten *Flowery Pekko.*

CANTON. SUIKER. Te Macao en Hongkong overvloed, handel flaauw; de Chinezen durven niet koopen, wijl zij bevreesd zijn voor de nabijheid van den oorlog. *Canton Witte* kan bedingen $ 6 @ $ 6,25 en *Bruine* $ 3,40 @ $ 3,60. *Hainan Bruine* 25 cents minder.

Invoer.

RIJST. De aanvragen houden aan, en de voorraad vermindert. De aanvoer der laatste veertien dagen bedroegen maar 6000 pikols. Genoteerde prijzen voor oude vreemde ingevoerde *Arracan* $ 2,10 @ $ 2,45; *Bassein* $ 2,20 @ $ 2,40; *Bally* $ 2,50 @ $ 2,90; *Bengaalsche* $ 2,75 @ $ 3; *Siam* $ 2,40 @ $ 2,75.

HONGKONG. Genoteerde prijzen: *Siam-Carga* $ 2,45 @ $ 2,50; *Java* en *Baely witte* $ 2,80 @ $ 2,85; *Formosa* $ 2,70 @ $ 2,75; *Arracan* $ 2,35 @ $ 2,40.

Lijst der in het Entrepôt aanwezige regalen.

TOT EN MET DEN 10 FEBRUARIJ 1860.

Van Nederland per Ned. bark *Wilhelmina en Clara*
1 kt. adres, *E. Francis.*

per Ned. bark *Nova-Zembla.*
1 kt. adres, *Maarschalk* gem: D
1 kt. gem: IW A N°. 1
1 kt. gem: E & C N°. 103/124
1 kt. adres van *Ommeren Rueb* adres Mevr. Serière
1 pak gem: AR CO
1 kt. gem: IWA N°. 2.

per Ned. bark *Ardjoeno,*
2 kn. adres, *D. P. Galgian.*
1 kn. adres, *J. T. G. Brummund.*

per Ned. bark *Triton,*
5 kn. adres, *Houthuijsen.*
1 kn. adres, aan het bestuur der afdeeling Oostelijk Java.
2 kn. adres, *G. Vogelpoot.*
1 kn. adres, *W. F. van Andel.*
1 kn. adres, *A. S. Fransen van de Putte.*
1 kn. adres, *G. Warnar.*
1 kn. adres, *J. A. Ihnink.*
1 kn. adres, *G. de Raadt.*
1 kn. adres, *Dr. O. W. Aijdelaar.*
1 kn. adres, *P. A. Fuhs.*
1 kn. adres, *C. de Groot*
1 kn. adres, *E. C. Brands.*
1 kn. adres, *De Eerens.*
1 kn. adres, *F. A. C. van Kersel.*
1 kn. adres, *van Meerten.*
1 kn. adres, *Anemaet & Company.*
1 kn. adres, *Onleesbaar.*

AAN- EN UITVOER TE PADANG,

VAN DEN 1 TOT EN MET DEN 27 JANUARIJ 1860.

Aanvoer.

Van China via Samarang per Ned. Ind. bark *Emilie*, gez. A. de Wolff.

2700 pees chin. vloersteenen, lading van China, 550 krandj. Java poeder Suiker, 52 krandj. Java suiker, 100 pees Java g. bat. doeken, 1 kt. Java soya, *Lim Thoe.*

Van Baroes per Ned. schr. *Johanna & Louisa*, thans herdoopt Baroes gez. O i Hoen.

16 st. beng. roode doeken, 3 st. atj zijden slendang 185 pic. benzoin, 26 pik. zw. peper, 10 pic. gutta percha, 72 pic. gom elastiek, 400 pic. rotting, *f* 3000 zilvermunt.

Van Batavia per Ned. Ind. schip *Soentan Iskandir* gez. L. G. Kloppenburg.

1 kt. kat. naaigaren, 1 bl. zeildoek, 200 kistjes zeep, 160 pic. spiauter, 10 pic. Eng. ijzer, 8 kn. lijnwaden, 50 kelders genever, 200 doz. roode wijn *P. van Overzee & co.*

12 bat. stoelen, 2 knaapjes, 2 tafels, 2 ledikanten, *de Gezagvoerder.*

100 keld. lijnolie, 10 vn. azijn, 9 vn. bier, 300 keld. genever, *van Overzee & co.*

50 corg. europ. sarongs, 300 doz. europ. doeken, 100 ps. wit katoen, 40 vn. zweed teer, 2 vn. koolteer, 12966 stroozakken, 8 zakken schulpen, 1 pic. zink, 349 ps. gedr. katoen, 36 kn. manufacturen, *Purvis & co.*

15 vn. meel, 30,000 ps. man sigaren, 24 Engl. zadels, 40 blik Europ. beschuit, 6 doz. borstels, 2 stell bendietuigen, 10 vn. eng. bier, 10 pic. suiker, *Paine Stricker & co*

2 pr. ronde tafels, *In't veld.*

diverse gouvernements goederen.

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Hendricus Gerardus*, gez. C. van der Zee

4952 pic. koffij, 877 92/100 pic. zwarte peper, 95 pic. paarle sago, 142 54/100 pic. rotting, 22 10/100 gom elastiek, 256 st. koehuiden, 26 st. buffelhuiden, 88 pic. kassia, *N. H. M.*

2 pic. koffij, *J. Verhoij.*

Naar Nederland per Ned. schip *Telegraph*, gez. P. B. Rulofs.

250 pic. tin, 4654 41/100 pic. suiker, 65 pic. rotting, 200 pond gezouten spek, 4 vn. gezouten vleesch, lading van Java aan boord gebleven, 2998 72/100 pic. koffij, 25 pic. rotting, *Paine Stricker & co.*

Naar Nederland per Ned. schoener *Sint Helena*, gez. M. Sterkenburg.

1220 pic. koffij, 58 7/100 pic. rotting, 32 pic. kassia, 12 pic. foeli, *P. van Overzee & co.*

1100 pic. koffij, *Wm. Townsend.*

400 pic. koffij, 56 88/100 pic. kassia, 45 96/100 pic. foelie, 2 91/100 pic. garoehout, *Paine Stricker & co.*

100 pic. koffij, 24 28/100 pic. kassia *Purvis & co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 9 tot en met den 10 Februarij 1860.

Met Z. M. stoomschip Merapi, kapt. luit. t/z. A. I. Kroef, de kapt. der Infr. Moltzer, van Banjermassing via Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stoomschip Batavia, kapt. A. A. Couteron, de hh. Hofland en fam., Neijs, de Haas, Davidson en Z. M. troepen, van Soerabaija via Samarang en Cheribon.

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 8 tot en met den 10 Februarij 1860.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia kapt. Couteron, de kapitein van Huffel en Echtgenoot, officier van gezondheid Humnius, Adjudant onderofficieren Erdzich, Tafelkruijer, Stuurman van de Marine Privé, de Heer van Thiel en Z. M. troepen naar Pontianak en Sinkawang.

Met het Ned. Ind. stooms. Padang, kapt. A. Guyot, de Majoor Koch, Luit. t/z. G. den Berger, Scheepsklerk Buijs, Adjudant onderofficieren de Rotte en de Jaeger, de Heer Loudon, H Hertz, van Boxel, Mejufvrouw Bangert en Mejufvrouw van Leent en 5 kinderen naar Soerabaija, Makasser, Timor Koepang en Delhi en de Molukkos.

CORRESPONDENTIE.

Indien » Een passagier aan boord van de *Palembang*" de ondervinding had van zoovelen, die dagelijks het kantoor van In- en Uitgaande Regten frequentéren, en bekend was met de hulpvaardigheid en welwillendheid, waarmede men, ook zelfs buiten diensttijd, immer door [illegible] Boom wordt bejegend (waarop [illegible] uitzondering maakt) zou [illegible] hebben een klagte te uiten als in het Bataviaasch Handelsblad van 8 dezer, wanneer een enkel maal, waarschijnlijk door dienstbezigheden buiten zijn kantoor, een ambtenaar verhinderd wordt zich op het gewone uur aan zijne bureautafel te bevinden.

En wanneer men dan goed vindt, den naam van dien ambtenaar te publicéren en hem alzoo in zijne functie tracht te compromittéren, dan mag men denken aan een onvoegzame personaliteit.

Men meent zulks te mogen noemen onbehoorlijk.

H.

Een Passagier aan den Wal.

BATAVIA, 10 Februarij 1860.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA